

CORNELIU LEU

Fata bună din cer

piesă în patru acte

www.imec.ro

PERSONAJELE:

GELU	}	— entuziaști și ciudați tineri de 18 ani
TONI		
MARIN		— un băiat venit de la țară să învețe meserie
SILE		— meșterul lor, fără a se deosebi prea mult de ei ca vîrstă
DRAGNEA		— un căpitan destul de tînăr și de priceput
DOINA		— logodnica lui, care pică din cer
SOLDATUL		— om sincer, de meserie artificier
VOCEA LUI NEICU		— vocea unui om cu funcție

Trei soldați, un elicopter, un buldozer

ACTUL I

Peisaj montan. O platformă îngustă, undeva, la mare altitudine. Exact deasupra creste înzăpezite. Nu se văd căi de acces. Stînci și ziduri abrupte înconjoară totul într-o potcoavă, presupunîndu-se că marginea scenei și o parte din dreapta ei este prăpastia. O ruptură foarte proaspătă în buza prăpastiei. S-a produs chiar la ridicarea cortinei, pentru că se mai scurge încă pietriș. În stînga, pe două stînci, sînt așezate niște scînduri și, deasupra lor, jumătate cort, jumătate baracă, o mică încăpere improvizată în care abia încap patru inși unul lingă altul. O masă pliantă se strînge, cînd ei își întind sacii de dormit. Peretele dinspre sală lipsește, pentru a se putea juca în două planuri. Obiectele locatarilor sînt agățate de tavan. Numai un televizor portativ și o chitară stau așezate la loc de cinste, pe o ladă, în fundul încăperii.

Spectacolul începe cu zgomotul tot mai obsedant al unui buldozer în acțiune, pe fondul ploii abundente, repezi, de munte; motor, angrenaje greoaie și puternice, șenile pe pietriș, lovitura fierului cu stîncă, retragerea mașinii, lovitura din nou cu stîncă. Aceasta, pe întuneric, pentru ca, în loc de ridicarea cortinei, să se întîmple brusc un cataclism cu tunete, fulgere, prăvăliri de stîncă. Luminile vor fi amestecate, speriate, venind din fulgere, dintr-o explozie, din farurile excavatorului care se rostogolește, din reflexele pe care le dau stîncile.

Ele sînt însoțite de un terifiant zgomot : scrișnet metalic, strigătul unui om, copaci rupți de prăvălirea excavatorului al cărui motor mai merge, din nou strigătul de ajutor, căruia-i răspunde un altul, disperat : „Ce s-a întîmplat ? !” În loc de răspuns, din prăpastie auzim explozia motorului de la excavator, aceasta proiectînd și un jet de lumină, apoi, prelungită de ecouri, rostogolirea angrenajelor pînă hăt, departe, multă vreme.

Cînd începem să vedem ce se petrece pe scenă, întîi Toni, apoi Marin ies din încăperea pe care o vom numi baracă, unul duoa altul, dezmeticindu-se, îmbrăcîndu-se și întrebînd :

TONI și MARIN : Ce e, ce s-a întîmplat ?

GELU (fără a le da atenție, strigă spre prăpastie) : Sileee ! Răspunde, Sile ! Răspunde dacă mai trăiești, Sileeee !...

TONI : Ce e, ce s-a întîmplat ? !

GELU (același joc) : Sileee ! Răspunde, Sileeee !

MARIN (lui Toni) : Ce să se-ntîmple, nu vezi ? Nu vezi că nu mai e buldozerul !

TONI : Aha ! (Fluieră, rotește privirile apreciînd ceva.) Intr-adevăr, e mai mult loc. (Ca o glumă proastă.) Exact. Spațiul nostru vital s-a mărit aproape de trei ori !

(Ca răspuns, amenințător, o ultimă izbitoră în hăuri.)

GELU (care-a rămas cu un „Sile“ pe buze) : Acum a lovit șoseaua. Acolo, jos, unde tocmai au terminat viaductul.

TONI : Da. Ne-am asigurat de primă !

GELU (care, de cînd și-a rostit replica, a sărit în baracă, învîrtînd manivela telefonului de campanie și suflînd în microfon) : Alo, alo... hei !... (Lăsînd receptorul.) E clar. Asta se strică și cînd bate vîntul, dar mi-te cînd se prăvale un buldozer peste firul lui !...

TONI (deodată, deosebit de grav, ca și cum atunci și-a dat seama) : Și Sile ? !...

MARIN : Păi, el ce strigă !

GELU (își aduce aminte) : Sileee, Sileee !...

(Pe strigătul lui, o lumină tot mai gravă asprește figurile tuturor ; gesturi descumpănite, priviri alarmate, încercări de a descoperi vreo urmă în imposibil pînă cînd, toți încep să strige cu diverse tonuri și inflexiuni care se apropie de paroxism.)

TOȚI : Sile, Sileee !

ECOUL : Sileeee !

TONI (protestează față de această idee) : Dar Sile era cel mai priceput și mai... mai agil !...

GELU : De ce vorbești la trecut : „Era cel mai priceput”. (Și deodată.) Sileee !... (Dar acesta nu mai e strigăt, ci plîns, bocet.)

TONI : Gelu, tu crezi că...

GELU (plingînd) : Era prietenul nostru, el ne-a strîns de pe...

MARIN : Tu ai văzut ?...

GELU (deodată, rău) : Ce să văd ? !

MARIN : Tu, vreau să spun, ai văzut cum s-a... (Face gestul de prăvălit, rămîne și el interzis cu stupoarea gîndului tăiată de...)

GELU (care bocește) : Sileee, Sile !...

MARIN (după ce a cîntărit ceva în sinea lui) : Tu de ce strigi așa ? L-ai văzut cînd a căzut ?

GELU (ca și cum s-ar dezvinovăți) : Nu !

MARIN (neîncrezător) : Păi, și atunci, de unde știi că a căzut, că e acolo ?... (Bănuitor.) De unde știi ?

TONI (apropiindu-se) : Gelu, nu cumva... Eu te cunosc, Gelu ; te cunosc bine.

GELU (încolțit) : Ce vă trece prin cap ? ! Ce credeți despre mine ? !... Cum puteți...

TONI (lui Marin) : Pentru că te cunosc, Gelu... Așa cum ai sărit aseară la bătaie...

GELU : Și ce, fiindcă m-am bătut cu el aseară...

TONI : Da ; ești bătăuș, ești...

GELU (sărînd) : Sînt ! Și te snopesc și pe tine acum...

MARIN (despărțindu-i) : Astîmpărați-vă !... Astea sînt prostii. Mie parcă nu mi-a suflat unul o fată ? Ehe, mult mai frumoasă...

TONI : Și lui, atunci, la cabană, ce, parcă i-a suflat-o ?... Ea a vrut cu Sile... Dar Gelu, eu te știu, Gelu ! Ce v-a venit să vă bateți tocmai aseară ! Trecuseră mai mult de două săptămîni.

GELU : Da, dar Sile îmi făcea și-n ciudă !... Îmi spunea ce sîni avea aia !... (Disperat, iarăși strigă.) : Sile, Sileee !

TONI : Tu, Gelu, prea te chinui. Ia spune-mi, unde erai ?...

GELU (parcă l-ar pocni din nou) : Cînd ?...

TONI : Cînd a căzut... Buldozerul. Și răspunde fără să sari la bătaie că...

GELU : Nu eram !... Nu v-am spus că nu eram !

TONI : Ce-i aia : „nu erai” ? ! Gelu, vezi că eu sînt singurul care știe, tot despre tine !...

GELU : Nu eram !

TONI : Nu erai, unde ?...

GELU : Nu eram aici.

MARIN (cu logica lui) : Da unde puteai fi, dormeai ?...

GELU (disperat) : Nici nu dormeam, nici nu eram aici !... Și încetați odată să mă bă-

nui!... Eram pe vine; așa eram!... Acolo, între copaci!... M-am trezit din somn cu dureri de burtă.

MARIN: Și el ce făcea?...

GELU (răstit): Făcea treabă, lucra cu bulldozerul.

TONI: Ce-l găsisse să lucreze?...

GELU: De unde vrei să știu? Dacă tocmai ne bătușem! Și, aflați, eu m-am trezit cu dureri de burtă, tocmai acolo unde mă lovește el.

MARIN: Și atunci cum a căzut?...

GELU: L-am auzit înjurînd. Apoi am auzit zgomotul. Când am venit aici nu mai era.

TONI (pe gânduri): Nu mai era...

GELU (strigînd): Da, nu mai era!... Nu-mai-e-ra!... (Cu ochii mari.) Deodată a dispărut cu tot cu bulldozer. Așa cum îl blestemasem eu. Haideți să-l căutăm! (Disperat, aleargă spre prăpastie.) Sile, Sileee!...

(Ecoul preia prelung strigătul lui, auzim câteva bocănituri și deodată, ceva mai la dreapta, sprijinindu-se de un copac, rupt, murdar, apare Sile.)

SILE (gîfîind): Sînt aici!...

GELU (prostit): Sile!...

MARIN și TONI (ridicîndu-se, uimiți): Sile! (Se reped la el, îl iau, îl aduc mai în față.) Sile!...

SILE: Dați-mi o țigară.

(Toni scoate țigări. Marin scapără un chibrit.)

SILE (trage un fum greu): A dracului mustărie!... (Și se așează încet jos.)

GELU (a rămas chircit, scuturat de un plîns convulsiv, în patru labe, vine spre Sile): Sile!... Ce-ai făcut, Sile?...

SILE (deodată, ca răzbunîndu-se): Am zis că plouă. C-o să mai immoaie ploaia pietrișul ăsta și fac puțin loc: c-ân stîncă uscată ați văzut cum nu mergea!...

TONI: Ești rănit?... (Uitîndu-se la mineca lui ruptă.) Marine!...

(Marin aleargă-n baracă, smulge din tavan o trusă.)

SILE: Eu ca eu. Da viaductu' cred că e praf?... Cînd mi-am dat seama, am zis: ai încurcat-o, băiete!... trei sute de mii bulldozerul, două milioane viaductul!... Ehe...

GELU (calin): Sile, lasă; e bine că trăiești!...

SILE: Haide, mă!... Ești și tu acum sentimental că ne-am bătut!... Avea sini frumoși, da!...

GELU (bun): Nu-i nimic. Adică nu: foarte bine.

SILE: Ce, foarte bine?...

GELU: Foarte bine că avea sini frumoși!...

SILE: Lasă, mă, că și io sînt măgar! Ce mi-o fi venit tocmai aseară să-ți spun!...

TONI: Ei, haideți înăuntru că acuși iar vine ploaia!... (Privindu-l.) Sile, tu... tu poți să te miști?...

SILE: Să mă mișc?... De ce să nu mă mișc?!

TONI: Intrebam.

SILE (dă să se ridice, și e foarte greu; Gelu îl ajută. Toni se întoarce ca să nu-l vadă): Mă mișc. Glezna cred că...

MARIN (ajutîndu-l): Lasă că ți-o trag eu. Cu toate că eu zic... mai degrabă genunchiul... (Îl duc, destul de greu.)

SILE (obligîndu-se): Totuși, merg bine.

(Toni a intrat înainte în baracă, a aranjat o saltea pentru Sile care e doborîcit de Marin.)

SILE: Leagă strîns și să bem!... (În vreme ce acela îl trage, îl masează, strînge din dinți, dă un urlet.) Aaa, oh!... Cred c-ai tras-o!... (Luînd pabarul pregătit de Gelu.)

MARIN (pansîndu-l): Te simți mai bine?...

SILE (cu durere): Perfect! (Ca să uite, îi vine o idee, luînd paharul.) Băieți... Cred că vă dați seama că sînt sincer cînd vă spun că mă bucur foarte mult!... (Macabru.) Mă bucur foarte mult fiind împreună cu voi!...

GELU (se așează mai lingă el): Ți-a fost teamă că mori, Sile?

SILE: Eu cred c-am și murit... Stringe-mă, Marine, și la coaste. Așa, pune un brîu, ceva... Ce vă uitați așa la mine?... Cred c-am murit. Odată, cînd în loc să săr undeva la dreapta sau la stînga, am sărit exact sub bulldozerul care venea peste mine... (Rămîne cu ochii mari, privind în gol.) Da, venea peste mine...

TONI (mai mult spre a rupe tăcerea): Și, a doua oară?

SILE: A doua oară...

GELU: Da, a doua oară.

SILE: A doua oară eram mort. Eram mort și nu știu de ce te auzeam pe tine strigîndu-mă: știți, se spune că auzul rămîne cel mai mult în viață. Mortul mai aude, încă multă vreme.

GELU: Păi, eu chiar te strigam.

SILE: Eu ce spun?... Mă strigai. Și eu trebuia să vin la tine să-ți spun că fata aia are un corp într-adevăr foarte frumos. O dumnezeire: din lapte și marmoră și cald!...

TONI: Hai să bem!... Sticka asta, simțeam eu c-o păstrez pentru un eveniment!...

SILE: Adevărat eveniment. Știam că pot să vă aud, după ce mor. Dar să vă și văd, să și beau cu voi!... (Arătînd spre televizor.) Poate pot vedea și femei frumoase!...

MARIN: La ora asta nu-i program.

GELU: Ra, prîndem noi o reluare, pe undeva! (Muncește mult cu butoanele, poziția, antenele. Atmosfera e tare apăsătoare. Și doar melodia pe care o prinde brusc pare să alunge apăsarea.) Sirbi sau italieni!

SILE : Să vedem prima femeie. Ține pariul nostru ?
CEI TREI : Ține !

(Melodia, mai tare, imaginea începe să se contureze.)

TONI (sărind și așezându-se ca și cum ar ocupa un loc greu de obținut) : Eu, blondă !
GELU : Eu, tot blondă ! (Se așază și el în fața televizorului.)

SILE (de la locul său) : Eu, brunetă !... (Imaginea se clarifică.)

TONI : Deocamdată e bărbat.

SILE : Nu-i nimic. Să se hotărască și Marin. Marine, tu ?...

MARIN : Mi-e indiferent.

GELU : Cum poate să-ți fie indiferent ?

MARIN : Dacă nu-i aicea, lingă mine !...

SILE : Nu se poate, trebuie să alegi și tu !... (Bind.) Noroc, băieți !... Sper că mă credeți cînd spun că-mi pare foarte bine că vă văd !...

GELU (sentimental) : Și nouă !... Mult mai bine decît dacă trebuia să te căutăm prin vîgăună...
MARIN : Ehe, acum-a-ți convine, dar cum boccai !...

GELU : Tu să taci, tu alege-ți femeia. Ai auzit ce-a spus Sile !...

MARIN : Ce folos că eu o aleg și ea...

TONI : Obligatoriu, alege-o !...

MARIN : Mi-e indiferent, v-am spus. Numai frumoasă să fie.

SILE : S-a marcat !... Eu, brunetă, voi, blondă, el, frumoasă !... Acum... urmărirea cu atenție.

MARIN : Cu atenție... Și jos ?... Ce s-o fi spunînd jos ?

GELU : Jos au club, au bufet, au bal comunal, tonomat, flipper, fete de la fabrica de mobilă și de la liceul agricol...

TONI : Exact, sînt foarte frumoase fetele de la liceul agricol !... Eu am...

MARIN : Iar acum au și viaductul peste care s-a prăvălit buldozerul nostru !...

SILE (amenințător) : Să-l aibă !... Ei ce-au făcut pentru asta ? Noi ne-am sacrificat, am venit aici, în punctul cel mai greu, iar ei...

MARIN : Și n-o să ne pună să plătim ?

(Sile face un gest furios.)

GELU : Gura... (Arată către Sile.) Acum bem și ne distrăm ! (Bea ; beau și ceilalți.)

SILE (bind) : Ia, uite ! E brunetă ! Cine-a cîștigat ? Eu am cîștigat !... (Se aude cîntecul cîntat de brunetă.)

TONI : Tu ai cîștigat... Tu le cîștigi azi pe toate !...

SILE : E brunetă. Și cu aluniță. (Pe melodia care ne sugerează personalitatea.) Și are miște nări !... (Sărutînd-o pe ecran.) Bravo, fata mea !... Ai temperament.

MARIN : E frumoasă ?

SILE : Da, mă, e frumoasă ! Și tu ai cîștigat. Îmi pare rău dar ai cîștigat. Acum o să trebuiască să ne batem pentru ea.

MARIN (a lehamite) : Tot degeaba ; dacă-i numai pe ecran !

GELU : Tu ai cîștigat-o. Sile !... Nici nu concep vreo împărțire ! Astăzi, totu', totul pentru tine. Bem pentru tine ! Bem toți !... (Le dă sticla. Lui Marin.) Lasă, țărane, că tu o ai pe aia de la emisiunea agrară !

MARIN : Asta nici nu-i frumoasă ! Mie-mi place aia de la teleenciclopedie.

TONI : Te rog ! Acolo-i tabu. (Arătînd către sine.) Băiatu'e înscris. (Luînd sticla.) În să-nătatea ei !

MARIN : Lasă, că e una mișto la emisiunea aia, cum îi zice...

GELU : Noapte bună copii !...

MARIN : Nu, mă ; aia de la „Carnetul economistului”. Ce frumos spune : „Și acum vă rugăm să vă notați bibliografia lecțiilor”.

TONI : Măi, alde colega !... (Mustrîndu-i.) Voi nu sînteți receptivi la sentimentele mele ?

GELU : Tocmai noi ! Cum să nu fim ? !

TONI : Atunci beți pentru fata de la teleenciclopedie !...

SILE și TONI : Bem pentru fata de la teleenciclopedie !

MARIN (morocănos, derutat) : Păi și mie-mi plăcea !...

TONI (bind, și cu avînt) : Îți plăcea, nu-ți plăcea tăticu', aici e blocat. „Occuped” — pricepeți, matale ?!... Cu alte cuvinte e marcată pentru băiatul !...

SILE : S-o stăpînești sănătos, mă ! (Ciocnind.) Ia, uite, bruneta mea ce fină e. Aur !... Îți mulțumesc, vecine, că nu te-ai băgat s-o-m-părțim !...

MARIN : Nu mă interesează. Mie, aia de la teleenciclopedie... Dar dacă se bagă Toni...

TONI : Acolo e Toni, tăticu'. (Consolîndu-l.) Păsărică, mută-ți cuibul !... Toni care, cînd va descinde din munte, va cobori drept la picioarele ei și-i va spune : (mimîndu-și jocul de-atunci.) „Lady, tovărășico dragă, eu sînt eroul tău care descinde din creierii munților, unde a înălțat o măreață construcție. Eu sînt unul dintre aceia din care voi, la televiziune, faceți marii eroi ai șantierelor. Eu sînt cel care n-am avut timp să dau interviuri pentru că mă luptam cu stîncile. Și fiecare clipă liberă a mea îți era dedicată ție. La tine m-am gîndit, acolo, în creierii munților și actele mele temerare, care vor rămîne înscrise în istoria construcțiilor acestor ani, cu gîndul la tine au fost făcute, lady a mea, tovărășico dragă !...”

(Gelu, amuzat de ideea care i-a venit, a scos de undeva un aparat de ris — o jucărie din aceea stupidă care te ține în hohote mai bine de un minut, a pregătit-o și, în momentul în care Toni pune punct, îi dă drumul ; risul molipsitor domină totul. Toți rid, beau, rid, pînă cînd...)

TONI (dîndu-și seama) : Termină, Gelu !... Cu porcăria asta îți bați joc de sentimentele mele.

USELE (rîzînd) : Care sentimente ?

TONI : Sentimentele mele (strigă ca să acopere risul celorlalți) sentimentele mele de papitoi bucurăseam care-am venit aici, în creierii munților, ca să devin erou și s-o cuceresc pe ea !... Da, toată lumea mă ia drept un papitoi ; nu bănuiește ce se află aici, în cap !... Și termină odată cu porcăria asta care rîde !...

GELU : Nu se poate. Are (rîzînd) ciclu ; are durată fixă. Trebuie să aștepti să se termine.

SILE (intervenind brutal) : Asta, dacă nu dai cu ea de pămînt !... (Urlă cutremurător.) Fă-o să înceteze !...

GELU (oprește jucăria sa, poate că doar o mișcă ; bîguie) : Uite că s-a oprit ea !... Ce te-a supărat, Sile ?

SILE (grou) : Ce m-a supărat ?... Risul ăsta... (Zguduind mîna lui Gelu.) Porcăria asta de ris... (Mișcată, jucăria începe iar ; Sile face un gest de crimă.)

GELU (cu o mișcare speriată face jucăria să înceteze) : Uite că... (Tăcere lungă, toți cu ochii la Sile.)

SILE : Porcăria asta de ris !... (Caută-n sinea sa ceva, apoi deodată strigă.) Il auzeam mereu, cînd mă rostogoleam cu buldozerul ! Bineînțeles, ei, cei de jos, cei care ne invida, rideau. Dar eu auzeam jucăria asta. Risul ăsta !... „Săturați-vă să fiți eroi !” rideau ei. „Voiati să spargeți normele”, „Voiati să săriți peste noi”, „Voiati s-o faceți pe grozavi !” — rideau ei cu risul ăsta și eu mă rostogoleam. Și vedeam zierele care-au scris despre noi cu poza mea pe buldozer, și vedeam adunarea de jos, care ne-a felicitat și ne-a... Totul, totul se petrecea pe risul ăsta... (Greu.) Am strigat tare cînd v-am spus să-l opriți !...

GELU : Sile, ia mai dă-i încolo !... (Ii dă să bea.) Noi să fim sănătoși !...

SILE : Asta, dacă nu ne arestează... (Bea.)

GELU : De ce să ne aresteze ? !...

SILE (strigă) : Într-un mod în care îi sperie pe toți) : Ei, da !... Viaductul s-a dus dracului !... Am văzut eu cu ochii mei.

MARIN (amenințîndu-l) : „Să nu mă minți !” : Chiar l-ai văzut ? !...

SILE (cu satisfacție rea) : Am admirat modul în care se auzea prăbușindu-se, făcînd socoteala cit valorează paguba.

MARIN : Și cit valorează paguba ?

SILE : Două milioane, două milioane jumate. MARIN : Eu n-am nici un amestec în toată afacerea asta !

GELU (muștrător) : Tăicu', dacă e să plătim, plătim cu toți !

MARIN : De ce să plătim ? !

TONI : Pentru marile idealuri care ne-au făcut să venim aici !...

MARIN : Eu nu plătesc. Eu am venit pe șantier ca să cîștig.

GELU : Ar fi o măgărie din partea lor ! (Lui Sile.) Chiar crezi c-o să ne pună să plătim ? !...

SILE (sfidîndu-l) : Plătesc eu ; eu sînt de vină ! Nu vă faceți griji !

GELU : Dacă plătești tu, plătim și noi. Plătim toți. Măi Sile, eu sînt golan, dar om ! (Se strîng toți trei ; numai Marin rămîne deoparte.)

TONI : Dar nu le-ar fi rușine ?... Dacă nu ne-am fi oferit noi, ce-ar fi făcut ?

GELU : Dădeau din colț în colț !...

SILE : Dar ne-am oferit, așa că ei și-au rezolvat problema... Da, da : au raportat și mai sus că ei au rezolvat problema punctului critic de lucru și...

GELU : Și ?...

SILE : Și-apoi au stat liniștiți așteptînd rezultatele noastre.

TONI : Dacă tu, ca om vechi de șantier, o spui, trebuie să te credem.

SILE : Păi, să mă credeți, că știu !... Tot așa cum știu că totul trebuie plătit.

GELU : Rine, dar nu ține nimeni seama ?...

SILE : Ține seama ; dar trebuie plătit.

MARIN : Și cum ne fac să plătim ?

SILE : Vin aici, ne arestează, ne pun poezie pe salariu, ne pun să muncim pînă plătim.

MARIN (negînd ; respingînd ideea) : Două milioane jumate, ai zis !...

SILE : Viaductul. Plus trei sute de mii buldozerul.

MARIN (continuă gesturile de a nega, a respinge) : Nu se poate ! (Ia sticla, bea, rămîne cu ea în mînă.)

SILE : Ce, crezi că n-am calculat exact ? Crezi că iese mai ieftin ?...

TONI : E o măgărie, e cea mai mare măgărie !... Și-au făcut cu noi interesul și acum !...

GELU : Au găsit cel mai priceput mecanic și cel mai temerar...

TONI : Singurul care ne putea convinge pe noi...

GELU (bînd) : Și acum să vină să ne ia pe sus, să ne spună : „băieți, stați la zdup pînă plătiți !”

SILE : Plătesc eu, v-am spus !...

GELU (urlînd) : Nu plătește nimeni !... Asta-i ! M-am decis ! Hai, repede, bagajele.

TONI : Bagajele ?...

GELU : Da, bagajele... Dacă ei sînt măgari, de ce-am face-o noi pe cavalerii ? !... (Strîgînd ceva, apucă, în primul rînd, televizorul.)

TONI : Ai dreptate !... Cum am venit aici, putem merge și-n altă parte ; pe urmă n-au decît să ne caute !... Sile, ajută la strîns !...

(Marin, în acest timp, nu știm dacă strînge sau își departajează lucrurile ; e cu sticla-n mînă.)

GELU (convins, lui Sile) : Sigur că da ! N-am nici un scrupul. Sînt măgari, ne purtăm și noi ca atare !... Au găsit patru nebuni... (Privind la Marin.) Trei nebuni și un... Iar acum, în loc să aprecieze sacrificiul, efortul...

SILE : Cită vreme vor exista contabili pe lume, nu sacrificii va fi calculat în scripte ci pierderea și cîștigul !...

TONI : Să le fie rușine !... Strînge !... (Leagă un balot.)

GELU : Meserie avem, peste munte e tot țara noastră !...

SILE : Dar...

GELU : Nici un dar... Am un plan : întâi facem cunoscută opiniei publice situația noastră și apoi ne dăm pe mîna lor !... Ai încredere-n mine, am eu un plan.

SILE (nu pare convins) : Dar poate că ei...
TONI : Ce „poate” ?... Nu mă las pe mîna lor ! Are dreptate Gelu. Întîi să știe lumea ce de-zinteresatî am fost noi și cum ne-am sacrificat, și pe urmă plătim !... Știi drumul peste munte.

GELU : Îl știu eu ! Îl știu bine, n-aveți grijă !... (Îa un balot.)

(În clipa aceasta se aude zgomot puternic, direct deasupra : poate s-a auzit și mai înainte, dar nu ne-am dat seama.)

MARIN : Elicopter !...

GELU : Sigur, s-au și grăbit să vină !... Hai, roîu !... (Apucă un balot.)

MARIN : Uite că lasă o scară.

TONI : Saluti !... Noi sintem, nu !... Haidem !...

SOLDATUL (din văzduh) : Măi tovarășe, prinde scara, nu vezi c... (vuiete și curentul elicopterului acoperă totul.)

SILE : O prind !... (Ține scara cu toată greutatea trupului.)

SOLDATUL (sărind, apucă și el scara ; strigă) : Tovarășe căpitan !... Puteți cobori !...

GELU : Au trimis soldați !... E clar. Ne aștează. Hai, TONI !

TONI : Da. Sile !...

GELU : Sile, ești nebun !... Dacă-au trimis soldați, ăștia ne...

DRAGNEA (coboarînd) : Va să zică sinteți vii ?... Toți sinteți vii ?

GELU (sfidînd, aruncă balotul) : Ca să-ți facem plăcere, căpitane, că morți nu ne puteai aresta !...

(După Dragnea coboară încă patru sau cinci soldați care se așează în front.)

DRAGNEA (ordin) : Repaus !...

TONI : Ce le mai dai repaus ?... Gata. Umflă-ne și du-ne !... Sau nu merităm să fim suiți în elicopter !...

GELU : Mergem pe jos, „din post în post” !...

DRAGNEA : Patru erați. Va să zică toți trăiți...

SILE (care a adunat în el) : Lasă, dom'le, nu ne mai tot scoate ochii că trăim !...

DRAGNEA : Dragii mei, noi am fost trimiși... văzînd că nu răspunde nimeni la telefon, șantierul a apelat la noi.

SILE : Rine. Pune-ne ntre baionete !...

DRAGNEA : Eu sint constructor. Căpitan inginer, am venit să preiau locul de lucru.

GELU : Aha, lui băiatu' i-a mirosit a avansare !...

DRAGNEA : Șantierul a făcut apel la noi...

TONI : Care tocmai erați în căutare de locuri unde puteți căpăta o decorație !...

SILE (dur) : Să știți că aceea noi lucrăm !...

Și nu încep mai mult de patru oameni...

DRAGNEA : Vom vedea. Deocamdată am o misiune. Spuneți-mi, e cineva rănit, lovit ?...

GELU : Da !...

DRAGNEA : Cine ?

GELU (arătînd în jos) : Viaductul !... Are o rană de două milioane jumate !...

SILE (care a mustăcit, ia o hotărîre) : Căpitane, am priceput. N-ai venit ca să ne arestezi ; o să ne aresteze alții. Ai venit ca să ne ici locul.

DRAGNEA : Exact.

SILE : Ei bine, noi nu plecăm.

TONI și GELU (entuziasmați de idee, fericiți că pot înfrunta pe cineva) : Da, nu plecăm.

GELU : Veți rămîne aici numai peste cadavrele noastre !...

DRAGNEA (nu-i convine că e înfruntat față de soldații săi) : Eu am venit să vă ajut, să scoatem buldozerul.

SILE : Dacă e de scos, îl scoatem singuri, ce zici, Marine ?...

(În sfîrșit, se apropie și el, Marin. Toți patru sint uniți.)

DRAGNEA : Eu sint militar. Eu am primit ordin să vin aici.

TONI (așezîndu-se mai temeinic odată cu ceilalți trei) : Atunci, cucerește-ți locul !... Băieți, ia să luăm noi o poziție de apărare.

(Gelu fluieră. Toți patru se desfășoară ca în trăgători, ocupă poziții. Soldații sint cam derutați, privesc la Dragnea.)

DRAGNEA (celor patru) : Este vreunul artificier printre voi ?...

SILE : Nu este !... Și nu te mai gîndi că...

DRAGNEA (ordin) : Tudore, rămii aici cu mine.

SOLDATUL : 'Nteles...

DRAGNEA : Ceilalți urcați în elicopter și plecați înapoi.

CEILALȚI : 'Nteles !... (Încep să se suie pe scară.)

DRAGNEA : Gurane !...

SOLDAT II : Ordonati !

DRAGNEA : Raportezi că n-am nevoie de voi. Că mă ajut aici cu dumnealor... Tu vii înapoi, imediat, cu elicopterul cu cabluri și scripeți, să-neccăm să scoatem buldozerul.

SOLDAT II : 'Nteles !... (Urcă ultimul, scara se trage.)

DRAGNEA (venind în fața celor patru) : Am rămas numai doi, ca să fiți voi superiori numericește. Putem începe să ne batem, dar mai întîi să discutăm... (Văzînd sticla din mîna lui Marin.) Pot să probez și eu marfa...

MARIN (cu instinct de soldat) : Poftiți...

DRAGNEA (bea, face un gest fericit) : Bun !...

GELU (îa sticla) : Șefule, din partea mea poți să mai tragi un git, dar să știi, noi sintem altă generație...

DRAGNEA (trăgînd încă un git) : Și ?

GELU : Și cu noi nu merg metode din astea de lămurire ca la colectivizare...

DRAGNEA : Cum ca la colectivizare ?...

GELU : Atunci, la colectivizare. Am să-ți povestesc eu. Tata a fost mare specialist la colectivizare. (Trage și el un git) : Specialist în munca de lămurire !... Pricepi ?...

DRAGNEA (vrînd să-i flateze) : Pricep, deocamdată, că sinteți băieți simpatici.

SILE (mai rău, arătînd spre soldatul rămas) : Vezi că ți-ai lăsat unitatea în poziție de drepți !... Ordonă-i repaus !... (Ducîndu-se la el cu sticla.) Măi, pluton, trage și tu un git !...

TONI : Da, domnilor, bună idee, să fim ca străbunii noștri, anticii. Întîi vă ospătăm și apoi ne spuneți cum vreți să ne arestați. Hai, Marine, așează masa !... Eu vă pun televizorul, iubiți oaspeți, ca să aveți și program...

GELU : Exact. Puteți juca cu noi jocul nostru.

DRAGNEA (nu e, totuși, în apele lui) : Care joc ?

SILE (rar, explicînd exagerat) : Întîi îți alegi femeia. Brună sau blondă, frumoasă sau urîță, după plac. Apoi dai drumul la televizor. Dacă prima care apare este cum ți-ai ales-o, ai cîștigat ; dacă nu, nu...

DRAGNEA (apropiîndu-se, trăgîndu-l și pe soldat) : Zău !... Interesant.

GELU : Și amuzant !... (Dă drumul la jucăria cu ris. Risul invadează. Cei patru rid și ei cu multă poftă. Rid de căpitan și de soldatul lui. Rid din ce în ce mai mult, pe măsură ce aceia se simt mai prost.)

GELU (oprind brusc) : Nu vă supărați, avem și noi unele mijloace tehnice de-a ne distra...

TONI : Țineți pariul ?

DRAGNEA : Care ?

TONI : Cu fetele de la televizor.

DRAGNEA : Da, dacă e cum ne-a explicat dumnealui...

SILE : Atunci, alegeți... Eu iau brunetă.

GELU (dînd drumul aparatului ; căpitanului) : Nu te mai gîdi, că șatena tot nu se distinge !...

(Toată lumea e atentă la ecranul televizorului cînd, brusc și puternic apare zgomotul și suflul elicopterului.)

SOLDAT II (coborînd cu scara) : Tovarășe căpitan !

DRAGNEA : Bravo, ai venit rapid.

SOLDAT II : Trebuie să vă raportez...

(Pe scară se văd coborînd niște picioare de femeie.)

DOINA (se aude numai) : Au, cad !...

DRAGNEA : Ea e ? !...

SOLDAT II : Trebuie să vă raportez, n-am putut-o convinge cu nici un chip. Trebuie să vă raportez...

DOINA (căzînd de pe scară) : Au !... (văzîndul pe Dragnea) : Marian, iubirea mea !... (îi sare în brațe.)

SOLDAT II : Trebuie să vă raportez...

DRAGNEA : Ce să-mi mai raportezi !... (E covîrșit de sărutările ei.)

DOINA : Iubitule, tocmăi cînd veneam eu, tu să pleci... Noroc c-am găsit elicopterul.

(Priviri mute. Cei doi soldați, respectuoși, deoparte, cei patru eroi ai noștri, provocatori, schîmbînd priviri.)

DRAGNEA : Doina, aici nu e locul... E... tocmai am primit o misiune !...

GELU (după ce a cercetat-o lung) : Sile, norocosule, ai cîștigat : e brunetă !

DRAGNEA : Să nu te superi pe mine, dar trebuie să plec imediat înapoi. Lasă, vin și eu jos...

DOINA : De trei luni nu te-am văzut. De abia am așteptat vacanța.

DRAGNEA : Vin și eu jos... (O împinge spre scara elicopterului.) Gurane !...

SOLDAT II : Ordonăți.

DRAGNEA (îi face semn s-o urce) : O duci la gazda mea, îi spui s-o distreze puțin vin eu.

SOLDAT II (în timp ce scara, cu Doina speriată și cu el, este trasă spre elicopter) : 'Nțeles, să trăiți !...

DOINA (strigă de pe scară) : Marian, cînd vii ? !...

DRAGNEA (răsufliînd ușurat) : Vin eu !... (Soldatului.) Și să nu te mai prind !...

SOLDAT II (disparînd cu scara, strigă) : 'Nțeles, să trăiți !...

(Se aude zgomotul elicopterului care pornește. Dragnea își scutură mîinile : într-un tirziu îi privește pe cei patru care stau într-o poziție provocatoare.)

TONI (după o lungă pauză) : Ai trimis-o !... Mare egoist ești, dom'le !...

(Se aude elicopterul îndepărtîndu-se și toți urmăresc, cu un anume sens, acest zgomot.)

ACTUL II

Același decor. Numai că a apărut buldozerul. Arată oarecum reparat.

Un tronson metalic stă agățat cu un scripete de un copac.

Toți arată frinți de oboseală. Asta îi face și nervoși. Se vede că au muncit mult.

Dragnea, într-o salopetă, murdar de uleiuri și motorină, se află la comenzi. Manevreează ceva și motorul pornește.

DRAGNEA (entuziast): Mergem!... (Căutând să-l entuziasmeze și pe ceilalți.) Nică 24 de ore n-au trecut de când ne-am apucat să-l scoatem!...

SILE (blazat): Aici totul e posibil, aici simțim în afara lumii!

DRAGNEA: Chiar în afară?

SILE: Două mii cinci sute treisprezece metri.

GELU: Toate legile și prevederile din construcții ajung doar până la 2500 de metri...

DRAGNEA: Deci simțim cu treisprezece metri...

TONI: Da. În afara lumii!...

DRAGNEA (sare de pe buldozer, apucă aparatul talkie-walkie): Esențial e că-am reușit.

SILE (aspru): De ce să nu fi reușit?...

DRAGNEA (se uită la el lung, cu umor — vrea să-l ciștege cu bonomie): Ai dreptate!...

De ce să nu fi reușit? ... (Manevrează aparatul talkie-walkie până când în el se aude o voce, continuând o convorbire pe cu totul alte coordonate.)

VOCEA LUI NEICU: ...Să vă duceți dracului cu mofturile astea!... Dar ce credeți, alți oameni lucrează în situații mult mai grele.

DRAGNEA (o clipă interzis, își revine): Alo!... Alo, tovarășu' Neicu!...

VOCEA LUI NEICU. (răstit): Da, Neicu!

DRAGNEA: Aici Dragnea. Căpitanul Dragnea. Militarul pe care l-ați trimis sus!...

VOCEA LUI NEICU: Căpitane!... Cum mergem?...

DRAGNEA: Mergem, ascultați și dumneavoastră. (Pune aparatul lângă motorul buldozerului să se audă bătaia.)

SILE (Celorlalți): Asta acum se laudă că ne-a salvat.

VOCEA LUI NEICU (voce nemulțumită): Ce-i asta? ... Ați recuperat buldozerul?

DRAGNEA: Păi, dacă și merge, eu cred că l-am recuperat!...

VOCEA LUI NEICU (moment de stupeoare): Cum? Mergem? (Deodată.) Vrăjitorule!

DRAGNEA: Da, scos din prăpastie, recuperat, reparat! Nu ne-am liniștit deloc, douăzeci și două de ore, dar acum e gata!...

VOCEA LUI NEICU: Bravo, băieți, vă felicit!... Eroi! Într-adevăr eroi!... Câte griji și necazuri am aici!... Mi-ați luminat fruntea!... Vă felicit. (Aparte.) Alo, căpitane, ne aude toată lumea?...

DRAGNEA: Da, tovarășe Neicu.

VOCEA LUI NEICU: Vă felicit din toată inima, vă voi cita pe întregul șantier. Băieții au lucrat bine?

DRAGNEA: Excelent!...

VOCEA LUI NEICU: Îi voi populariza și-i voi propune la primă excepțională! Iar pentru dumneata, îi voi mulțumi generalului care ne-a ajutat trimițându-vă. Aceasta este încă o dovadă a modului cum militarii vin în ajutorul șantierului în momentele grele!... (Solemn.) Vă felicit, băieții mei, vă urez succese din ce în ce mai mari!...

Să audă tot șantierul și toți chibulângii care-mi fac greutate!... (Strigînd): Vă felicit și vă premiez!... (Moment de tăcere, parcă solemn, nimeni nu zice nimic. Fiecare are o poziție corespunzătoare caracterului său; vocea lui Neicu, aparte)

Auzi, căpitane!...

DRAGNEA: Poftiți!...

VOCEA LUI NEICU (confidențial): Noi n-am apucat să ne vedem, să vorbim aici. Dar te rog ai grijă cu ce ți-am spus data trecută, cu ce ți-am transmis!... Am nevoie de exemple mari, înțelegi!...

DRAGNEA (repede, ca să-l facă să tacă): Știu, mai vorbim despre asta, vă mulțumesc. Vă salut. La revedere.

VOCEA LUI NEICU: Căpitane, căpitane!...

DRAGNEA: Vă salut, vă salut!... (Inchide.)

(Moment de tăcere; Dragnea meditează apoi ridică fruntea.)

GELU (încet): Ai avut dreptate, Sile. (Scrișnind.) Mă tem că ai avut dreptate!... Se laudă că ne-a salvat.

DRAGNEA (vine la ei cu o mină satisfăcută): Ei, să cinstim evenimentul! (Băieții sînt nemulțumiți ceea ce pe el îl face să suprasolicite.)

...Să cinstim!... Evenimentul!...

SILE (nemulțumit): Evenimentul.

DRAGNEA : Sigur, e un eveniment (Arătînd spre buldozer.) Uitați-l !... În toate articulațiile lui...

TONI (ironic, luînd o hotărîre) : Da, băieți... evenimentul !... Dumnezeu vrea să spună că ne-a făcut un mare serviciu, ne-a scos buldozerul din prăpastie și...

DRAGNEA : L-am scos cu toții, de ce vorbești așa...

TONI (arătînd spre soldat) : Ai vrea să fii mut și disciplinat ca el.

SOLDATUL : Eu nu sînt mut.

SILE (bătîndu-l pe umăr) : Mut, nemut, tu și cu căpitanul tău ne-ai făcut oameni !... Ne-ai scos buldozerul din prăpastie... Ne-ai salvat onoarea și banii, nu ?...

SOLDATUL : Păi, cam așa... Că altfel plăteai de vă uscați.

DRAGNEA : De ce vorbești așa ? Toți am muncit aici !... Eu sînt bucuros că m-am împrietenit cu voi.

SOLDATUL : Fără priceperea dumneavoastră nu făcăm nimic, tovarășe căpitan... Dumneavoastră sînteți as ; vă știe toată divizia !... (Celor patru) Ce rideți, mă ? ! E cel mai mare specialist în degajări ! Altfel, plăteai de vă uscați...

SILE : Auziți, altfel plăteam de ne uscăm. (Și începe să ridă.)

(Rid toți, din ce în ce mai vulgar și mai rău. Risul lor devine iritant.)

SILE (rîzînd) : Ei nu știu că noi avem de plătit și apeductul ! (Ride.) Trei milioane. (Ride.)

(Rid toți ca de o foarte bună glumă. Dragnea, nemaiputînd răbda, scapă un gest nervos.)

SILE (dîndu-și seama c-a întrecut măsura) : Da... Dacă ne ajutați să reparăm și viaductul, la care a lucrat jumate de șantier, vreme de opt luni, atunci într-adevăr sînteți salvatorii noștri.

DRAGNEA (cu părere de rău pentru gestul lor de mai înainte) : Nu vă înțeleg.

SILE (izbucnînd — gluma a durat destul) : Uite ce este, să încetăm cu gluma. Nouă nu ne arde de glumă. Dă odată telefon să vină să ne aresteze, să ne... Ce, ne crezi fraieri ?... Parcă nu ne-am dat seama ?... Ai venit cu soldații ca să ne pazești pînă cînd ne ia ca să ne pună să plătim toate avariile.

DRAGNEA : Am venit cu soldații fiindcă șantierul ne-a cerut ajutor. Ați văzut elicopterul, ați văzut cum am lucrat. Noi sîntem specialiști în degajări. în...

GELU : Și n-ați venit ca să ne... (Arată semnul minilor legate.)

DRAGNEA : Credeați asta ?... Bizar !... (Contrariat.) Și, dacă credeai asta, atunci de ce atîtea ore ați muncit la cot cu mine ?

(Sile, Gelu, Toni, Marin se uită unul la altul întrebători.)

MARIN (sîncer) : Păi am muncit !... Să mai scoatem din pagubă... Poate că n-o fi chiar așa de...

(Sile schimbă o privire cu Gelu)

GELU (prompt) : Am muncit ca să vă ajutăm. Știăm că e nevoie de buldozer, v-am văzut entuziasți...

DRAGNEA (mai luminîndu-se) : Foarte bine... GELU (cinic) : V-am văzut că tinjeați după decorații. V-am ajutat...

TONI (prinzînd jocul) : Dacă pe noi tot ne... (face somnul cu legatul la mîini) de ce n-am fi fost generoși ! (Obraznic, bătîndu-l pe umăr.) Hai că te-am făcut cu decorație !...

MAREN (speriat) : Și pe noi, după ce ne-am muncit atît, chiar crezi că ne...

DRAGNEA : Dar cine v-a spus că vă arestează sau că vă... Uitați-vă : buldozerul e aici. Total e-n ordine...

SILE : Lasă, șefule, n-o mai face pe generosul !... Buldozerul costă trei sute de mii, viaductul trei milioane...

DRAGNEA : Prostia asta cu viaductul !... Viaductul nu-i atîns !...

GELU : Acuma, că te-am decorat, vrei să fii bun !...

DRAGNEA : Dar nu-i atîns !... Soldații noștri n-au lucrat jos, cînd au scos piesele buldozerului ? !...

SILE (îi licăre o speranță) : Și ți-au spus dumitale că nu ? !...

DRAGNEA : Sigur... Dacă nu credeți, iată... (Apucă aparatul.) Alo, alo, tovarășul Neicu, tovarășul Neicu...

VOCEA LUI NEICU : Ce-i ?...

DRAGNEA : Tovarășe Neicu, băieții (spionîndu-le mutrele aspre), tovarășii noștri de sus... cred c-au dărimat viaductul, cred că... confirmați-le...

VOCEA LUI NEICU : Ce să le confirm ?

DRAGNEA : Părerea dumneavoastră despre el...

VOCEA LUI NEICU (supărat) : Cu ce prostii mai vin cînd avem atîtea treburi ! Eu îi felicit. V-am spus !... Și lăsați prostiile cu viaductul că n-am nevoie să-mi creați aici pană-că, alarme false. Acuși se aude asta și chiar se crede !... Și mă mai trezesc cu controale !... Eu am spus odată, vă felicit, spor la muncă... Ați lucrat eroic așa că nu stricați acum situația cu prostii din astea. V-am propus și la evidențiere !... (Închide aparatul cam supărat.)

(Sile, Gelu, Toni, Marin, fiecare în felul lui, mai în serios sau mai în glumă, mai ironic sau mai aproape de mîndrie, începe să se umfle-n pene.)

TONI (desigur, nu crede ce spune) : Vezi bă, cine sîntem noi !... Evidențiați !...

GELU (același joc) : Am muncit eroic !...

DRAGNEA (serios) : Da, vedeți, e adevărat...

TONI : Te pomenești că ne decorează și pe noi !... Sile, eroule !...

SILE : Erou ești tu !...

GELU : Marine, ești erou, Marine !...

MARIN : Oare nu-și bate joc de noi ? !... O
să vedeți voi cînd vine și ne leagă !...
SILE : Nu ne leagă, mă ; sîntem eroi !...

(Izbucnesc toți într-un rîs, și stau în fața
lui Dragnea cu piepturile umflate... rostind
deodată : E, R, O, I — Eroii !)

DRAGNEA (ezitare) : Acum, credeți sau nu
credeți !...

SOLDATUL (care ține la el și acum își dă
seama că lucrurile merg spre bine) : Cred,
cum să nu creadă, tovarășe căpitan !...

SILE : Credem ! (Un ghiont soldatului.) Și tu
ești erou, măi companie !...

TONI (venind cu o sticlă din baracă) : Cum
ziceai, căpitan : să cinstim evenimentul !...

DRAGNEA (soldatului) : Scoate ce-avem și
noi.

SOLDATUL (bucuros) : 'Nțeles...

GELU : Eu și marele meu prieten Sile avem
onoarea să...

TONI (scoate și televizorul, îl așează într-o
poziție bine stabilită, începe muzică, atmosferă
de petrecere) : Pofțiți !...

MARIN (aranjînd masa) : Pofțiți, că doar oa-
meni sîntem.

SOLDATUL (lui Marin) : Ce frică mi-a fost !...

MARIN : De ce ?

SOLDATUL (aranjînd niște conserve) : Că
sinteti ai dracu' ! Da' văd că sinteți băieți
buni !...

MARIN : Cu cine nu se pune cu noi, sîntem
băieți buni !...

SILE : Marine, ce faci acolo, hai !... Sărbăto-
rim evenimentul !... Hai Marine, hai și tu,
măi... regiment !... (Aparte) După asta, căpi-
tane, n-ai decît să ne arestezi !...

DRAGNEA : Eu ? !

SILE : Haide, haide, lasă complezențele !...

DRAGNEA (ride copios) : Sinteți băieți buni,
mă !...

TONI : Și eroi !... Cum zicea Neicu ?...

SILE (imitînd gîjîala din talkie-walkie) : Vă
felicîț. Spor la muncă, ați lucrat eroic !...

DRAGNEA (cu glasul lui Neicu) : Da, ați lu-
crat eroic.

SILE : Nu mai fi modest, căpitan, am lu-
crat cu toții eroic. Și uite-acuma, cine mai e
ca noi !...

GELU (înghiontindu-l pe TONI) : Băi, ce mișto
e să te simți erou !... Marine, tu cum te simți,
așa, ca erou ?...

MARIN : Da' voi chiar credeți, sinteți con-
vinși ?...

TONI : Nu numai că sîntem convinși, dar
n-am fi venit aici dacă nu eram convinși că
vom ajunge eroi !... Ce zici, căpitan ?...

DRAGNEA (arătînd spre Sile) : Într-adevăr,
dumnealui e un meseriaș de înaltă clasă, iar
voi niște băieți cu mare tragere de inimă.

TONI : Meritam, deci, să ajungem eroi ?...

DRAGNEA : Meritați !... (Se duce și-l înve-
lește pe soldatul care a căzut frînt de obo-
seală.)

TONI : Gelu, eroule, ia mai onorează-mă și
pe mine cu ce mai e prin sticlă.

GELU : Se poate !... Cînd am plecat noi doi
din Constanța...

TONI : Cînd am plecat noi doi din Constanța,
eram convinși că vom ajunge eroi !...

AMINDOI : Ehe, cînd am plecat noi doi din
Constanța...

SOLDATUL : Ce, erați convinși că veți ajunge
eroi ?

GELU : Bineînțeles, altfel nici nu mai ple-
cam !... Noi eram cineva acolo !

DRAGNEA : Și cînd ați plecat ?

GELU : Cînd am citit în ziare despre omu'
(Arată spre Sile.)

TONI : Sile e erou de mai demult.

DRAGNEA : Sile și mai cum te cheamă ?

GELU : Sile Viziru ; cine n-a auzit de el !

DRAGNEA : Celebrul de la Lotru ! Bănuiam
eu azi dimineață, văzîndu-te cum lucrai la...

SILE (e trist) : Ce rost mai are numele dacă
m-ai văzut cum lucrez ?

TONI : Va să zică și dumneata ai auzit de el
din ziare, ca și noi !...

GELU : Dar dumneata nu ți-ai propus să-l
imiti, să-l ajungi și să-l întreci !...

TONI : Sile, în sănătatea ta !... Iată că exem-
plul tău a rodit. Astăzi sîntem cu toții eroi !

GELU : Exact !... Ce spunea Neicu ? Că trim-
ite ziariști, că ne publică fotografiile ? !...

TONI : Să ni le vadă alții, așa cum am vă-
zut-o noi pe-a ta !...

GELU : Știi, căpitan, noi eram la Constanța.

DRAGNEA : Ce făceați ?

TONI (simți că exagerează) : Eram grozavi,
eram cei mai buni, eram... ce mai...

GELU : Și, cînd am citit despre el, ne-am
spus : chemarea noastră acolo este, la marea
încercare !... La marea pricepere.

TONI (exagerează mereu) : Ne-au plîns toți
cînd am plecat, n-au vrut să ne dea drumul.

GELU (făcîndu-i jocul) : Dar noi eram con-
știenți de rostul pe care-l aveam în viață.

TONI : Nu ne interesa căldurica și comodi-
tatea.

GELU : Voiam să ne realizăm deplin pe cel
mai greu loc de muncă.

TONI : Și iată-ne astăzi eroi !...

DRAGNEA : Da, esențialul în viață este să
vrei să faci ceva, să...

GELU : Ca prietenul nostru Marin... Păi, știi
ce-a făcut asta în primele zile de șantier ?...

Și-a riscat viața !... Da' nu așa...

MARIN : Credeam că-mi dau prima aia, da'
nu mi-au dat-o nici acum !...

TONI : Așa e el, modest. Nu vorbește de ac-
tul în sine. Era cel mai grozav. De asta Sile
a și spus : îl luăm cu noi !...

MARIN : Eu am venit să-nvăț meserie !...

SILE (care pînă acum a tăcut cu indife-
rență) : Nu numai meserie, Marine ; noi am
venit aici ca să demonstrăm că e posibil im-
posibilul !...

DRAGNEA : Frumos spus. Te felicit !...

SILE : La vorbe din astea de interviuri mă
pricep... Ha, ha, ha !... Vezi că sînt sincer,
fii și dumneata !

DRAGNEA : Dar cum, nu sînt ? !...

SILE : Eu țin foarte mult la băieții ăștia, nu-i
mai amăgii cu vorbe mari ca pe urmă să-i
aresteze !...

DRAGNEA : Dar îți jur că...

SILE (făcându-l să tacă) : Și spui dumneata, cu mîna pe conștiință, că sîntem eroi ? !

TONI și GELU : Sîntem !...

SILE : Atunci să bem pentru asta !... Să bem și să ne culcăm, că altfel...

MARIN : Altfel nu mai sîntem eroi !... (Întinde pături.)

SILE (întinzîndu-se) : Mie-mi pare bine, uiaî băieți, că vă place să fiți eroi !

DRAGNEA : Lucrați de multă vreme împreună ?

GELU : Pareă interesează de cînd ? ! Interesează cum lucrăm !

TONI : Ba eu aș putea spune că dintotdeauna. Întotdeauna m-am visat lingă niște oameni activi, capabili, realizînd ceva important împreună cu ei. (Îi face cu ochiul lui Gelu care pricepe.)

GELU : Și mie, niciodată nu mi-au plăcut întîmplările mărunte care te leagă într-o viață comodă. Omul se realizează înfruntînd greutățile.

TONI : Cînd le-a spus Gelu asta colegilor noștri, ei credeau că face demagogie. Apoi, cînd am plecat încoace, s-au convins toți...

GELU : Și ce, n-am făcut bine ?...

TONI : Perfect !... E calea pe care pot fi într-adevăr mîndru.

MARIN (deodată) : Și eu sînt mîndru. (Replika lui neașteptată îi cam surprinde pe toți.)

Da, acuma-mi dau seama că...

SILE (pricepîndu-le jocul și admițîndu-l. Dar pe jumătate serios) : Băieți, visam de mult niște oameni ca voi !... Poate mîine ne despărțim. Fiecare o să meargă și-o să facă un grup ca ăsta în altă parte, și din grupurile alea vor pleca alții și vor face alte grupuri, în tot mai multe locuri, pînă cînd... Căpitane, ce zici, nu zici nimic...

DRAGNEA (emoționat) : Îmi place. Îmi place nespus de mult... Îmi pare foarte bine că întîmplarea m-a adus aici. Îmi place foarte mult cum gîndiți, băieți, foarte mult...

GELU : Atunci, hai căpitane, bea cu eroii !...

DRAGNEA : Beau. Foarte bucuos !...

VOCEA LUI NEICU (se aude, pe neașteptate, din difuzorul aparatului) : Căpitane, îți amintesc, te-ai angajat că pînă mîine...

DRAGNEA (sare derutat, e luat pe nepregătite, poate chiar că adormise) : Da, tovarășe Neicu, da...

VOCEA LUI NEICU : Ce făceai, dormeai !...

DRAGNEA (se uită la cei din jur, să vadă ce fac toți) : Încercam.

VOCEA LUI NEICU : Căpitane, acum cred că putem vorbi clar.

DRAGNEA : Păi...

VOCEA LUI NEICU : Căpitane, am nevoie de exemple mari... Șantierul merge bine, avem toate șansele să fim evidențiați pe ramură ; luna viitoare se fac decorările...

(Toni, Sile, Gelu, Marin au devenit atenți, se apropie.)

DRAGNEA (speriat) : Știu, tovarășe Neicu, nu mai e nevoie să...

VOCEA LUI NEICU (voce autoritară) : Ascultă-mă te rog pînă la capăt. Vreau să mă-nțelegi bine. Am nevoie de ceva spectaculos, și-o recunosc cîstit. Băieții ăia, or fi făcut n-or fi făcut ceva, dar sînt exact ce ne trebuie pentru interesul ziarelor : punct de maximă altitudine, loc cheie în desfășurarea lucrărilor, încercare grea, eroism !...

DRAGNEA (schimbă fețe, fețe) : Tov. Neicu, dumneavoastră știți cum stăm noi, pe cît teren. Știți că fiecare vorbă...

VOCEA LUI NEICU : Nu este timp, căpitane. Băieții ăia, chiar dacă nu sînt așa grozavi, îi facem !... Ani și anunțat ziaarele. Mîine am nevoie de alte rezultate. E clar ?... Acum vă culcați, vă odihniți, mîine la ora patru am nevoie de alte rezultate spectaculoase ! E clar ? !...

DRAGNEA (se uită cu groază la cei patru care s-au apropiat de el, l-au înconjurat, îl privesc disprețuitor sau amenințător. Răspunde, pesemne, ca să-l facă pe Neicu să tacă.) E clar. Să trăiți, noapte bună !...

(Toni, Sile, Gelu, Marin gest mut de înconjurare a lui Dragnea, de ținuire a lui Dragnea dă să se ferească ; ca spre o salvare se uită la aparatul talkie-walkie ; apoi, ca și cum ar vrea să se dezică, îl pune cît mai departe. Moment de încordată înfruntare.)

GELU : Va să zică... Eroii !...

DRAGNEA : Aș vrea să mă explic... eu nici nu-l cunosc pe Neicu. (Se apropie de soldat.)

SILE (oprindu-l) : Ce să te explici ? !... (Împingîndu-l înapoi.) Și degeaba te-ai apropiat de ăsta !... Chiar dacă sînteți doi, tot degeaba !... (Îl împinge spre buldozer, îl lipește de buldozer, îl înconjoară toți patru.) Te-am rugat să nu-ți bați joc de băieți !...

DRAGNEA : Puteți crede ce vreți. Pe Neicu l-ați auzit vorbind, pe mîine încă nu.

GELU : Și dacă te-am auzi ?...

TONI : Te-am auzit : „Eroism, fapte frumoase, îmi place cum gîndiți, băieții...“ . Ehe, vrei să spui că nu te-am auzit !...

SILE : Asta voiam să spun și eu : te-am auzit cum ne laudai. Ca să te-auzim și acum.

DRAGNEA (dur, sincer) : Am fost sincer cînd v-am vorbit de actul vostru de eroism !...

SILE : Ți-ai bătut joc de noi. Și nu atît de mine, dar de ei, că sînt noi aici !...

TONI : Așa cum ne faceți astăzi eroi, fiindcă aveți nevoie de fapte mari, mîine-o să ne scoateți ochii că ne-ați salvat buldozerul.

GELU : Sau ne băgați la zdup, dacă vă convine, dacă nu mai aveți nevoie de eroi !...

DRAGNEA : Credeți-mă, nici nu l-am văzut la ochi pe acest Neicu.

SILE : Te-ai potrivit cu el fără să vă vedeți !...

DRAGNEA : Nu. E...

TONI : „Să bem împreună, să fim prieteni“... a ? !...

DRAGNEA : Eu nu am zis că... (Se uită după soldat.)

SILE : Taci !... (Luînd aparatul.) Poftim, vorbește-i.

DRAGNEA : N-am nevoie.

GELU : Spune-i că te căsăpim. (Se string toți în jurul lui aproape sufocându-l.)

TONI : Așa, Gelu ; eu te cumose ; bravo !...

GELU : (foarte amenințător) : Spune-i că te căsăpim !

DRAGNEA : Astea sînt treburile noastre, de ce să-i spun lui ?

SILE : (apăsînd pe buton) : Spune-i !...

DRAGNEA : (se ferește de aparatul care îi este pus la gură ; dă să se smulgă dar e ținut zdravăn.)

GELU : (batjocoritor) : Alo, tovarășe Neicu, căpitanul, căpitanul vrea să-ți vorbească.

O VOCE : (în aparat) : Care căpitan ? Nu-i Neicu aici...

TONI : Căpitanul de sus... adică din cer !...

GELU : Comunicați-i lui Neicu că ofițerul lui e aproape de ceruri.

TONI : Că eroii, nu mai sînt eroi, ei dînpotrivă, îl căsăpesc pe căpitan.

GELU : (antrenat, strigînd) : Că s-a zis și eu eroii și cu căpitanul că presa o să scrie doar despre o sinucidere bizară în creierul muniților...

VOCEA : Alo, alo, ce se întîmplă, stați așa, stați să-l cant pe tovarășul Neicu.

TONI : Prea tîrziu, lui Neicu spune-i că faptele-s consumate, gata, l-am și căsăpit.

GELU : (venindu-i o idee) : Auzi-l cum urlă... (Dă un strigăt gîuit în aparat de sperie totul.)

TONI : (pe urletul lui) : Bravo, Gelu. Eu, singurul care într-adevăr te cunoaște...

SOLDATUL : (care s-a trezit, buimac, dîndu-și seama) : Hei, ce faceți ? (Se repede.) Tovarășe căpitan, ce vă fac aștia, tovarășe căpitan ? !...

SILE : (căpitanului) : Ordonă-i să stea pe loc.

CAPITANUL : Stai liniștit, soldat. Stînga-m-prejur !...

GELU : (luînd aparatul) : Și acum, ascultați ultimul lui strigăt, ascultați cum își dă duhul. (Seoate un geamăt, îmbîinat cu un urlat și dă din picioare, ținînd aparatul cît mai aproape.)

DOINA : (răspunde strigătului, cu un) : Olariuuu !...

(Gelu fără să-și dea seama, țipă și mai tare.

Doina, același joc, și apare în stînga scenei, giftînd.)

TONI : Bruneta !...

DRAGNEA : Doina ! (Se mișcă în strînsarea celorlalți.)

DOINA : Ce stați așa unu-ntr-altul, vă e frică ? Eu sînt !...

TONI : Ea e !...

DOINA : Mersi că mi-ați răspuns la chiuit. Numai așa am putut s-ajung. Uff, tare e greu, e aproape imposibil. (Văzînd uimirea de piatră a celorlalți.) Nu v-așteptați la mine, nu-i așa ?... Nu-i nimic, inersi e-ați chiuit și am putut ajunge... Marian, iubitule, să nu spui că și acum te-neure... (Jocul mut al bărbaților se prelungește pînă la paroxism. Ea trece pe lîngă fiecare.) Ce-ați rămas așa ? (Soldatului, care stă stană, cu spatele la ei, în poziția în care i s-a ordonat.) Și dumneata ?... (Schimă nedumerită, după care se-ntoarce la Dragnea.) Marian, iubitule, ce-i cu tine ?...

DRAGNEA : (deodată, neașteptat, voce amenințătoare, cavernoasă) : Lasă, că-ți explic eu !...

VOCEA LUI NEICU : (în aparat, deodată, voce giftită) : Ei, alo, alo, ce s-a-ntîmplat acolo ?... Ce s-a-ntîmplat, ați înnebunit, alo...

(Dragnea dă să pună mina pe aparat ; busculadă. Sile pune piciorul pe aparat, îl respinge pe Dragnea, apoi, în vreme ce glasul lui Neicu se mai aude, rupe cu satisfacție două fire și totul intră într-o tăcere grea peste care se lasă

ACTUL III

În afară de Dragnea și Doina, toți dorm. Aceștia doi, parcă ferindu-se, s-au ascuns într-un colț, apărați de excavator. Dragnea chinuie talkie-walkie încercînd să-l repare. Doina îl îmbrățișează, se înghesuie în el. Dragnea are momente tandre, dar imediat se controlează privind spre cei care dorm.

DOINA (alintîndu-se) : Marian...

(Dragnea dă să o mîngîie, apoi îi face semn a „ce naiba, ăștia-s atît de aproape !”)

DOINA (se retrage, privește cu invidie pasiunea pe care o acordă aparatului) : S-ar părea că te interesează mai mult aparatul decât venirea mea.

DRAGNEA (șoptit) : Trebuie să-l repar. Cîl mai repede, altfel...

DOINA : Marian, și cu care aștept de atîta timp să ajung lîngă tine...

DRAGNEA (reușește să facă ceva, se aprinde becul roșu al emițătorului) : Merge !...

DOINA (bosumflată) : Merge !...

DRAGNEA : Alo, alo... tovarășu' Neicu, alo... alo... aici căpitanul Dragnea. Dormiți cumva?

VOCEA LUI NEICU (deodată, deosebit de tare) : Cum dracu' o să dorm ? !... Umblu să te salvez.

DRAGNEA (întîi se sperie groaznic de tonul acela puternic ; abia apoi face aparatul mai încet) : Nu e nevoie, tocmai asta voiam să vă spun.

VOCEA LUI NEICU (supărat, dar, datorită butonului, mult mai încet) : Nu e nevoie !... Eu care acumă tocmai așteptam elicopterul !... Să-l trimit, să te salvez... Ce dracu' s-a-ntîmplat ?

DRAGNEA : Nimic, nimic, tovarășe Neicu... Și, vă rog, nu trimiteți nimic. Totul e în ordine.

VOCEA LUI NEICU : „În ordine“ ! Mi se spune că te-au căsăpît. Nu mai primesc nici un semnal și... ha : „În ordine“ !...

DRAGNEA : Vă rog, opriți elicopterul, nu trimiteți nimic. (Cit mai în șoaptă.) Și, dacă se poate, nici nu-mi mai vorbiți... Numai cînd vă chem eu... și, nu vă supărați, doar strictul necesar...

VOCEA LUI NEICU (indignat) : „Strictul necesar“ . Da' ce, eu pălăvrăgesc, eu fac conversație amoroasă cu dumneata ? !...

DRAGNEA : Nu, dar băieții sînt sensibili. Aud ce-mi spuneți și... Să știți că sînt niște oameni foarte... Știți, n-aș vrea ; ei...

VOCEA LUI NEICU : Și te căsăpesc ! Iar dumneata le iei apărarea. Spune drept, nu-i așa că te șantajează fiindcă au văzut că avem nevoie de ei ? !...

DRAGNEA : Nu, tovarășe Neicu, sînt niște băieți foarte buni. A fost o neînțelegere, vă rog...

VOCEA LUI NEICU : Bine, am înțeles, lasă că dreg eu lucrurile. Dar nu uita, dumneata te-ai angajat, în numele dumitale m-am angajat eu.

DRAGNEA : Totul va fi așa... Dar vă rog !... Am să vă sun eu... Nu-i mai agitați, sînt băieți buni !...

VOCEA LUI NEICU (deranjat, disprețuitor) . Nu înțeleg !... Dar nu uita ce te-ai angajat. Miine e termenul ! Noapte bună.

DRAGNEA : Se va face ; sînt băieți buni. (Închide aparatul, se uită la Doina.)

DOINA (contrariată) : Sînt băieți buni ? ! Țștia care au vrut să te căsăpească !...

DRAGNEA (agățînd aparatul de buldozer) : Doina, iubito. Acum sînt numai al tău... Uff, bine e-am reușit, Doina. (O mîngîie.) Iubito...

DOINA (contrariată, ridicîndu-se în picioare) : Sînt băieți buni, ai spus ? !

DRAGNEA (semn să tacă) : Ssst !... (Se ridică și el.) Doina, te iubesc !... Nici n-am avut vreme să-ți spun...

DOINA (se ferește) : Marian, ce se petrece aici ?...

DRAGNEA : Tu ai încredere în...

DOINA : Marian, ce se-ntîmplă cu tine ? !... Țștia vor să te omoare, iar ție ți-e frică, Marian. Au băgat frica-n tine...

DRAGNEA : Acum pot să-ți spun că mi-a fost dor... Mi-a fost tare dor de tine !... (O îmbrățișează.)

DOINA : Marian, nu te-ntreb nici de ce m-ai trimis înapoi cu elicopterul, nici...

DRAGNEA : Tu ești iubita mea cea înțelegătoare...

DOINA : Dar te întreb ce-i cu tine ? Ești foarte schimbat. Ești altul !

DRAGNEA (îi mîngîie părul, își joacă mîna prin el) : De cînd te-așteptam și tocmai...

DOINA : Marian, vrei să facem un copil ? !...

DRAGNEA (speriat, se uită spre cei care dorm) : Doina, ar fi... Cum să-ți spun : și ei stau aici singuri...

DOINA (disprețuitoare) : Nici nu l-aș face. Nici n-aș concepe să-l concep cu tine în starea asta... Tu nu vezi cum ești ?...

DRAGNEA : Cum ?

DOINA : Păi, eu ce tot vreau să-ți spun ? !
(Dintr-o răsuflare) : Mi-e frică pentru tine, Marian. N-am dreptate ?... Răspunde, Marian, n-am dreptate să-mi fie frică ? !... (Fiindcă el tot nu răspunde, îl somează.) : Marian, nu te-ntreb de ce m-ai trimis înapoi cu elicopterul. Nici de ce m-ai primit așa ; te-ntreb cum de te-ai putut schimba ?...

DRAGNEA : Mă găsești schimbat ?...

DOINA : În rău. Ești nesigur, ești temător, ești laș.

DRAGNEA (cu surprindere, mai mult îngină decît repetă vorbele ei) : Laș ?...

DOINA : Marian, tu știi de ce m-am îndrăgostit eu de tine, știi de ce te iubesc ca o nebună ?...

DRAGNEA : Mă iubești și asta mi-e de ajuns.

DOINA : Tu erai pentru mine puternic, și curajos, și dintr-o bucată... Erai, dacă vrei, erou...

DRAGNEA : (face un gest ca și cum s-ar feri) : „Erou” ? ! Te rog să uiți cuvîntul ăsta !

DOINA (luminată) : Da, așa te fereai cînd îți spuneam. Dar nu te fereai de mine. Te fereai de cuvintele astea foarte importante care-ți plăceau. Te fereai fiindcă-ți plăceau, fiindcă și tu voiai ca să fii așa. Din modestie te fereai... și eu te iubeam mai mult, pentru că erai puternic, curajos, dintr-o bucată, și modest !...

DRAGNEA : După cîte înțeleg, ai motive să nu mă mai iubești. Nu mă mai iubești, Doina, nu-i așa ? !...

DOINA : Ba te iubesc, dumnezeule !... Cîne alta urcă așa, după tine, cînd tu o alungi ? ! Te iubesc, cum să nu te iubesc !...

DRAGNEA : Atunci, Doina, tu chiar crezi că eu... (Tentează o îmbrățișare).

DOINA (nedînd atenție intenției lui sau neinteresînd-o) : Da ! Aș avea motive să nu te mai iubesc !...

DRAGNEA : Sînt laș, nu ?... Și cum ai mai spus că sînt ? !...

DOINA : Te-am găsit schimbat, Marian, și nu vrei să-mi spui ce-i cu tine !...

DRAGNEA (îngîndurat) : Ai dreptate. Dacă vacanța ar fi început alaltăieri în loc de ieri, eu m-ai fi găsit așa.

DOINA : Deci, recunoști că ești schimbat ; de ce Marian, de ce ? !

DRAGNEA : Doina, tu l-ai auzit în aparat pe cel care voia să mă salveze, da ?...

(Doina încuviințează.)

DRAGNEA : Și i-ai văzut și pe ăștia care, vorba lui, voiau să mă căsăpească ?...

DOINA (cu imputare) : „Băieții buni”, cum spui tu.

DRAGNEA : Exact, Doina. Ei au dreptate. Ei au dreptate, iar eu nu pot să le spun asta. (Cu ciudă.) Au mare dreptate !

DOINA : Ești convins ?

DRAGNEA (izbucînd, mărturisindu-se) : În fond, sînt de părerea lor. Asta mă reține ; asta mă face așa... În fond, acest Neicu mă ugasează și pe mine.

DOINA (lînd aparatul talkie-walkie și amenințîndu-l) : Va să zică tu, canalie, tu îmi schimbi iubitul, tu îl faci neom ! Să știi... să știi, cu mine nu-ți merge ! (Îl mîngîie protector pe Dragnea). N-am să te las să fii laș !...

DRAGNEA : Eu nu sînt obișnuit cu vorbe, ca el ; eu vreau să fac treabă !...

DOINA (cu umor, același joc pe care-l făcea el mai înainte) : Sst !... (Caută către cei care dorm și deodată-l îmbrățișează și-l sărută, îl sărută, îl sărută.) Marian, iubitul meu !... Marian, dragostea mea !... Marian, știam eu că tu nu poți fi altfel... (Strigă.) Marian !...

DRAGNEA : Ssst !...

DOINA : Facem gălgăie ? !... (Deodată.) Hai pe munte, cunosc eu drumul !...

DRAGNEA (neîndemînat ec și cu umor) : E numai zid drept, nu vezi ?

DOINA : Cunosc eu drumul, n-am venit pe el ? ! (Îl ia de mînă, îl trage, dispar în stînga în vreme ce Marin, care s-a trezit la strigătul ei, se ridică încet, privind pe urmele lor.)

GELU (se ridică și el, îl bate pe umăr și cînd acesta îl privește îi face semn cu degetul la obraz) : Calcă-te și fii gentleman, ce naiba !...

(Întunecare, muzică de scenă consunînd cu sforăiturile lor. Cîndva, pe întuneric, auzim glasul lui Neicu. Atunci cînd se face lumină, observăm aparatul talkie-walkie rămas agățat de buldozer, așa cum îl pusese Dragnea mai de mult.)

VOCEA LUI NEICU (voce răgușită de dimineață. Și, parecă, mai autoritară) : Alo, căpitane, alo...

(Cei patru, plus soldatul, arată de abia treziți. Unii sînt încă întinși, alții își strîng sacii de dormit, unii mănîncă. Pauză lungă pînă ce unul se dezmeticește.)

SOLDATUL : Tovarășe căpitan... (Mirat, privind în baracă) Nu-i...

VOCEA LUI NEICU : Alo, căpitane, bună dimineața, alo !...

(Soldatul aleargă spre aparat, dă să pună mîna pe el, dar...)

GELU (oprindu-l, îl barează cu mîna, într-o autoritară interdicție) : Stai liniștit, tăticu' !... (Și ia el aparatul spunînd cu voce totalmente neplăcută.) Bună dimineața.

VOCEA LUI NEICU : Te trezești greu, căpitane.

GELU : Nu sînt căpitanul.

VOCEA LUI NEICU (glas speriat) : Dar unde-i ?

GELU : E ocupat.

VOCEA LUI NEICU (speriat) : Nu cumva...

GELU : Ba da.

SOLDATUL (celorlalți, care stau impasibili) : Da' zău, unde-o fi tovarășul căpitan ?...

VOCEA LUI NEICU (autoritar) : Dă-mi-l pe căpitan ! Unde e căpitanul ?

GELU : E în pădure, ca omu'... I-a venit logodnica. Vreți și alte informații ?...

VOCEA LUI NEICU : Ascultă, cine ești dumneata ? ! Te rog, neapărat, vreau să vorbesc cu căpitanul, unde-i căpitanul ? !

VOCEA LUI NEICU (vine aplegând din stînga, autoritar, smulge aparatul din mîna lui Gelu): Sint aici, tovarăse Neicu, sint aici !... (Gîflic și adaugă.) V-am rugat... v-am spus că vă chem eu.

VOCEA LUI NEICU: Lasă că știu și eu pedagogie, căpitane. (Glas satisfăcut). Știu și eu pedagogie...

(Doina a apărut și ea. Jenată, rușinată, lunecă tot pe margine; dar băieții tot au văzut. Se ferește, stîngherită, caută să nu atragă atenția. Cei patru remarcînd-o, o privesc insinuant, schimbă priviri, o cîntăresc din ochi apreciînd prezumtivele urme a ceea ce vor să insinueze.)

GELU (cîntă agresiv): As'noapte te-am visaaat !...

SOLDATUL (văzînd-o): Săru' mîna !... Să vă fac o cafea.

(Doina dispăre.)

VOCEA LUI NEICU (în aparatul la care Dragnea i-a spus ceva): E toată lumea acolo ?...

DRAGNEA: Da...

VOCEA LUI NEICU: Deci toată lumea la datorie !...

DRAGNEA (privind chipurile inexpressive): Da !...

VOCEA LUI NEICU: Aveți un aparat de radio ?...

DRAGNEA: Un televizor... (Căutînd încuviințarea lor) Prinde și radio...

VOCEA LUI NEICU (triumfal): Ei, atunci... Mă ascultă toată lumea ?...

DRAGNEA (privindu-i): Da ! (Vorbește ceva în aparat.)

(Doina reapare, parcă mai pieptănată, mai aranjată.)

TONI (întinzîndu-i mîna): Lady, tovarășică dragă...

(Doina se ferește.)

GELU: Ea nu vorbește. Ea nici nu e reală. Ea e fata pe care am visat-o fiecare as'noapte !

TONI: Exact. Ca și vocea demagogului ăstuia ! (Arată spre aparatul unde se aude Neicu.) Ea nu vine de nicăieri, nu are ființă... Ești un fel de Neicu, lady, dar mai mișto...

DOINA (deodată, dur): Să nu mă comparați cu el !...

GELU: Opaaa !

DOINA: Pe el nu pot să-l sufăr !... Nu-l cunosc, dar nu pot să-l sufăr !...

TONI: Și, de ce, mă rog ?...

DOINA: Treaba mea !... Nu pot să-l sufăr: v-am spus destul !...

DRAGNEA: Băieți, tovarășul Neicu vrea să vă spună ceva...

DOINA: Spune-i mai bine lui, că eu nu pot să-l sufăr !... Că a făcut din tine...

DRAGNEA (oprind-o): Doina !... Pofțiți, tovarăși, tovarăși Neicu.

VOCEA LUI NEICU: Băieți, peste cinci minute ascultați emisiunea „Dimineața pe șantier”. Veți auzi ceva spus voi ieri, apoi ce spun eu despre voi și, în plus, o surpriză.

DOINA: Cum poți fi atît de slugarnic cu el !...

(Dragnea e de piatră și ține aparatul nemiscat.)

DOINA: Marian, spune-i că e... Dacă nu vrei, dă să-i spun eu... (Vrea să smulgă aparatul; Dragnea se împotrivește.)

VOCEA LUI NEICU: Hei, cei de-acolo, m-ați auzit ? !...

DRAGNEA: V-am auzit, așa vom face. (Închide cu ciudă aparatul, ștergîndu-și fruntea.)

(Toni, nu știm dacă intenționat, sau nu, își lovește sacul din care aparatul de ris începe hohotele sale molipsitoare. Soldatul dîndu-și seama că era vorba de aparat, izbucnește el în hohote spre stupefacția lui Dragnea.)

DOINA (șoptit, printre dinți): Marian ești un laș, te disprețuiesc !...

TONI (politicos, scoate aparatul din sac): Scuze, n-am vrut. Acum trebuie să avem răbdare să așteptăm pînă încetează. Durează exact nouăzeci de secunde. (Duce la buze ceașca cu care rămăsese în mînă, bindu-și cafeaua.)

SILE: Toni !... Gelule !... (Face un semn.)

GELU (prieceînd): Toni, fii gentleman !... (Îi ia cana din mînă)... Pofțiți la cafea... Micul dejun la cea mai înaltă cotă !...

SILE (seîntînd un cearșaf, soldatului): Ia apucă, măi divizie !...

SOLDATUL (bucuros): Sigur că da, sigur că da... Așezăm masa acum...

TONI (invitînd-o): Lady, tovarășico dragă...

DOINA (evident, spre ciuda lui Dragnea, cochetează): Da, mersi; cu plăcere...

DRAGNEA: Nu vreți să punem radioul ?

DOINA: De ce ? Fiîndcă ți-a spus șeful !...

Faci tot ce-ți spune șefu' !

DRAGNEA (aspru): Doina !...

DOINA (lui Toni, care i-a oferit ceva): Mersi; sinteți foarte draguți. Eu ador bărbatii care știu să fie și drăguți, și demni, în același timp... Și-i detest pe lași !...

DRAGNEA (cu năduf): Pune, dom'le, radioul.

GELU: S-a și pus. (Dă drumul tocmai pe semnalul de început al emisiunii „Dimineața pe șantier”.)

(Toată lumea se așează în jurul „mesei” — în vreme ce emisiunea începe. Pe parcurs, fiecare personaj reacționează conform datelor sale: Doina se minunează, uneori e chiar încîntată, Dragnea se obligă să nu aibă nici un fel de reacție, dar nu se poate abține să nu-i spioneze pe ceilalți. Sile e serios, uneori arborînd un zîmbet superior. Toni și Gelu sînt dispuși a nega totul și a lua peste picior. Marin se ia după ei, dar uneori e încîntat de ce aude. Afînd o oarecare comuniune spirituală. Soldatul comunică cu Marin și, din cînd în cînd, trage cu ochiul la Căpitan.)

Emisiunea este următoarea: „Bună dimineața, stimatei ascultători, transmitem emisiunea „Dimineața pe șantier”. (Semnal muzical.)

Bună dimineața, dragi constructori, emisiunea noastră de dimineață a început. Vă urăm tuturor o zi plină de succese. Plină de succese, ca a echipei de tineri de la cota cea mai înaltă. În creierul munților, la 2513 metri, echipa condusă de cunoscutul depășitor de norme, Sile Viziru, despre ale cărui fapte de la Lotru emisiunea noastră a vorbit de mai multe ori, realizează mari succese. El și cu alți trei tineri care îl ajută, s-au angajat să facă posibilă trecerea șoselei la punctul de cea mai mare altitudine. Vă informez că frontul de lucru este extrem de îngust și de periculos. Cu eforturi supraomenești, tinerii noștri au montat un buldozer. Locul fiind foarte îngust, buldozerul s-a prăbușit. Ei l-au scos din prăpastie și l-au montat din nou și nu se vor lăsa pînă nu vor învinge vitregia naturii făcînd loc pentru ca șoseaua să poată trece. Pînă noaptea trecută, ei au lucrat încontinuu vreme de nouăsprezece ore, remontînd buldozerul și reîncepînd înfruntarea cu stîncă ce nu le permite aproape nici o mișcare, lată ce declară ei : Gelu Dumitran. (Înregistrare) : «Am vrut să învățăm să nu ne temem de nimic, de asta ne-am ales un asemenea loc de muncă. Puteam să ne găsim undeva un serviciu ușurel, dar era păcat de energia noastră, de ambițiile noastre. Vrem să ne demonstrăm tot ce sîntem capabili să facem...»

GELU (contrariat) : Dar e trunchiat !... De ce n-au lăsat și ce mai ziceam, că vrem să arătăm și altora că prin forța noastră...

SILE : Așa, taie ei !... Taci !...

(Emisiunea continuă, acum se aude glasul lui Toni pe care, pe replicile lor, reporterul l-a numit Anton Apostolescu : „Aici, ceea ce contează e numai forța și voința noastră. Alți colegi ai noștri speră să fie sprijiniți. De pînă, de rude. În fața muntelui ăstuia nu ne mai sprijină nimeni. Ori noi, ori el...” — Aceștia sînt doi dintre noii colaboratori ai lui Sile Viziru — precizează reporterul — trebuie să vă spun, stimați ascultători, că aceste scurte intervenții le-am luat printr-o stație emisie-recepție, noi neavînd cum să urcăm pînă acolo...)

DOINA : Da' eu cum am urcat ? !

GELU : Bravo !... Așa-i !... (Tace, muștră de Sile.)

(Reporterul continuă : „Iată ce ne-a spus în încheiere tovarășul Neicu, adjunctul șefului grupului trei șantiere”. (Înregistrare) „Acolo sus e șantierul meu cel mai greu. Dar sînt și oamenii mei cei mai buni. Convingerea mea este că ei vor învinge. Miine la ora aceasta frontul de lucru mi se va lărgi simțitor, ceea ce mi se pare o mare victorie. Poimîine, noi vom surmonta locul dificil și vom veni cu buldozerul în jos, deschizînd toată partea de mare altitudine a șoselei. Sînt sigur de asta, deoarece îi cunosc foarte bine pe băieți. Oamenii

tineri, dar crescuți de noi, aici, pe șantier. I-am crescut, i-am educat, i-am format cu grijă iar acum culegem roadele. I-am propus pentru evidențiere. Îi vom sărbători !...”)

GELU : Mare escroc !...

TONI : Taci, mă ! Omul ne laudă...

GELU : Nu ne-a văzut în viața lui ; și...

DOINA : Cum, nu v-a văzut ? !...

GELU : Nu ne-a văzut. Habar n-are cum arătăm !

TONI : Lady, tovarășico dragă, ne-a văzut ; el ne-a văzut, noi sîntem eroi !... Totul e regulă...

DOINA : Eu nu l-am văzut, dar nu... (Tace, la privirea aspră a lui Dragnea.) Nu pot să sufăr lașii !...

CRAINICUL : Odată cu cei de pe șantier și noi îi sărbătorim pe eroii de la cota două mii cinci sute treisprezece și le dedicăm acest cîntec de dimineață !...

(Cîntecul puternic, trezind sentimente inverse pe chipurile personajelor. E un fel de marș mobilizator.)

DRAGNEA (bănuind că marșul îl va ajuta să-și învingă stînghereala) : Ei, începem ! (Se ridică.) Doina, tu ai să pleci acum...

DOINA : De ce, vreau și eu să văd cum muncesc eroii.

DRAGNEA (și ca să-i taie vorba) : Eu aș zice să începem de aici, unii pe lingă buldozer, alții pregătind...

SILE : Căpitane, eu aș zice să nu mai vorbești la plural. Adică, numai dacă vorbești despre dumneata și marea dumitale unitate (Arată spre soldat.)

(Dragnea, moment de înfruntare mută)

GELU : Noi sîntem eroi. Noi nu mai avem nici un interes.

TONI : De noi s-a vorbit la radio... De dumneata nu s-a spus nimic...

GELU : Exact. Dumneata cine ești ?... Cine ești, domnule ?

DOINA : Vezi, Marian, vezi că...

DRAGNEA : Dar s-a spus și de un anume termen, de un angajament. În definitiv, un angajament al acestui punct de lucru, al nostru...

SILE : Să fim înțeleși. Noi nu ne-am luat nici un fel de angajament. Dumneata și cu Neicu vi l-ați luat. Noi nu vă împiedicăm. Poftim, îndepliniți-l...

DOINA : Marian, de ce nu le spui ? Tu despre Neicu crezi...

DRAGNEA (strigă) : Doi-na !... (Temperîndu-se) Doina, trebuie să pleci : aici n-are ce căuta o femeie... Te rog să pleci...

DOINA (șoptit) : Marian, mi-e frică, Marian, mi-e frică să te las singur...

SILE (parcă jignit) : De ce nu pleci și dumneata ? ! Nici dumneata n-ai ce căuta aici !...

DRAGNEA (continuuîndu-și furia) : Asta mi-o poate spune doar cine m-a trimis.

GELU : Cine l-a trimis ca să ne facă pe noi eroi !...

TONI (luînd o hotărîre) : Căpitane, și stimată duduie, care vrei să vezi cum muncesc niște eroi, cum beau niște eroi, cum fumează niște

eroi... poate că voi ai chiar să radiografiezi niște eroi... (Uitându-se complice la Gelu.) Le spunem adevărul?...

GELU : E necesar, pentru cultura lor generală !...

TONI (ca și cum ar spune „bine“) : Ați auzit de lovitură de la banca din Constanța?... Eu am dat-o !... De asta sint aici, de asta am venit aici, ca să mă uite lumea, ca să-mi pierd urma. (Rizind rău.) E clar ? !...

GELU (ca și cum n-ar vrea să-i lase să răsuflă) : Și ați auzit, acum, nu mai mult de un an, acum unsprezece luni chiar, de un caz cu o serie de minore violate și... (Arătând spre sine.) Băiatu' e ! E bine ?...

TONI (arătând către Marin) : Iar el, de ce a refuzat să vorbească la radio ? !... De ce credeți ? !... Spune, mă... ți-e rușine ? !... Il caută taică-său să-l înjunghie. Fiindcă l-a prins trăind cu... cine credeți ?... Cu propria-i mamă. Nu bună, vitregă. Chiar mai mult decît vitregă. Adică, o bucățică pe care taică-său... De, putea, adică, să-i fie mamă. Taică-său e mare, e președinte de gospodărie milionară. (La împotrivirile lui Marin.) Lasă-i, mă, să știe !... Iar el, așa cum îl vedeți, a-tîns-o cu dama și cu banii lui babacu'... Cînd părăluțele s-au topit, a urcat aici ca să-l faceți voi erou. Ce zici, Marine, dacă te-ntorci erou, te iartă taică-tău, nu ?...

MARIN : Ba, eu...

GELU (repede, tăindu-i vorba) : Ce, nu te iartă ? !... Dacă s-a vorbit la radio despre tine, or să serie acum și ziarele...

TONI (izbucnește în rîs, arătînd spre Soldat) : Ia uite la asta cum a rămas !...

GELU : Lasă să-nvețe băiatu' !...

TONI : Ce, te și vedeai c-o tresă pe umăr pe lingă noi, a ? !...

GELU : Dezamăgire, Căpitane, și pentru dumneata și pentru trupă. Dezamăgire cruntă.

SILE : Sigur, pune mina pe jucăria aia și spune-i acum adevărul lui Neicu. Doar zicea că ne cunoaște bine !... (Imitîndu-l) „Oameni tineri, dar crescuți de noi, aici, pe șantier“... Ei, hai, cheamă-l și spune-i. Fă-i bucuria !... Că tot nu ne-a văzut în viața lui... O să-și dea seama ce-nseamnă să mintă lăudîndu-se !

DRAGNEA : Nu-l chem.

SILE (neobișnuit să i se riposteze) : De ce ?...

DRAGNEA : Pentru că încă n-am auzit cine ești dumneata cu adevărat.

SILE : Eu sint Sile Viziru, așa cum ați spus. Mă cunoașteți exact. Nu am nimic de adăugat.

SOLDATUL : El e om serios, tovarășe Căpitane !... Așa cum îl știm !...

SILE : Poate că da. Numai că lumea nu știe cu cine lucrez... Eu iau băieți din ăștia ca să fac din ei oameni !... Iar dumneata și cu Neicu al dumatăle ați stricat acum tot, Căpitane...

Ați stricat tot !...

DOINA (toată această scenă a suferit, s-a îngrozit, s-a speriat, și-a văzut iubitul căsăpit de huligani. Gesturile ei au constituit o întreagă pantomimă — de la atenția îngrozită cu care-i asculta la modul în care simțea nevoia să se ferească de ei și la cel în care venea în fața lui Dragnea ca să-l apere cu piep-

tu l ei, cu îmbrățișările ei) : Vai, Marian, ci nu te vor ierta pentru asta !...

SILE : Că nu-l vom ierta !... Mai mult. Te urăse !... Asta e, Căpitane, te urăse !... Grozav te urăse !...

DOINA (împingîndu-l pe Dragnea într-un colț) : Marian, ăștia ne căsăpesc.

DRAGNEA : Pleacă, Doina !...

DOINA : Și să te las pe tine... Să-i las să te căsăpescă pe tine !... Nu, nu pot !...

DRAGNEA : Trebuie să pleci !...

DOINA : Nu !... Nu te las singur ! (Luînd o hotărîre, se duce spre cei patru care stau împietriți și amenințători și nu reacționează în nici un fel la cuvintele ei.) Domnilor, tovarășilor... mă rog, cum vreți... Pot să stau aici, cum... dumneavoastră ? Mă primiți ?... N-o să vă deranjez... Știți, dîmpotrivă... Vă pot face mîncare... Sint formată pentru a fi o bună gospodină... Credeți-mă... Vă pot face mîncăruri gustoase...

(Joc mut, cei patru nu spun nimic. O privește conciscent, mîngîindu-l din ochi rotunjimile trupului. Doina se intimidă și strigă la Dragnea.)

DOINA (impresionată) : De ce nu le spui, Marian ?... De ce nu vorbești cu ei omenește, de ce nu le spui ce simți și ce crezi ?

DRAGNEA (luînd o hotărîre) : Doina. E timpul ca tu să pleci. Noi ne-apucăm de lucru.

SILE : Căpitane, cred că nu e cazul să repet. Noi, împreună, n-avem ce lucra. Prea e grav ce-ați înscenat, prea v-ați bătut joc.

DRAGNEA : O să vă dați seama că nu !... Poate că nu mă-nțelegi exact, dar e de datoria mea să fac în așa fel încît angajamentul să fie respectat... Doina !

DOINA : Nu plece pîuă cînd nu te-ai aud că le spui exact ce crezi.

DRAGNEA (amenințător) : Te rog !

DOINA : Marian, de ce nu le spui ?... De ce nu vrei să te respecte ? !...

DRAGNEA (strigă) : Doi-na !... (Temperîndu-se) Doina, trebuie să pleci ; n-are ce căuta o femeie aici. Te rog să pleci...

DOINA : Ți-am spus cînd plec. Acuma nu !...

TONI : Bravo, lady ! Așa... Arde-l !...

DRAGNEA (furios, soldatului) : Hai !...

(Pleacă amîndoi, pornesc buldozerul. Lucrează în partea acoperită de buldozer. De acum înainte, se vor auzi numai exclamațiile lor de efort, se vor vedea unele mișcări, se va vedea Dragnea sîrînd, din cînd în cînd, pe buldozer și manevrîndu-l. Din cîte ne dăm seama, lucrurile merg foarte greu și ei fac eforturi apreciabile. Cîndva, cînd va crede regizorul de cuviință, îl vom auzi pe Soldat icnînd : „Nu merge, tovarășe căpitan, mai bine chemăm elicopterul sau pe ceilalți de jos !“ — și tăcerea încăpățînată a căpitanului).

GELU (o privește lung pe Doina, din ce în ce mai ațîtat, cu înțelesuri din ce în ce mai provocatoare ; joc lung, ea ferîndu-se în fel și chip. Într-un tîrziu, cînd o prinde) : Știi că-mi plăci !...

DOINA : Să nu... (Rămâne speriată, căutând ajutor.)

GELU (rizind rău) : Ce te... Îmi place cum îl pui la punct pe omu' ; asta e...

DOINA (se obligă însă să discute calm) : Nu-i așa că nu-i adevărat ce-ai spus mai înainte ? !...

GELU (înghesuind-o) : Mai doriți o cafea ?... DOINA (lui Toni, în vreme ce Gelu îi toarnă) : Nu-i așa ?... Nu-i adevărat ce-ai spus mai înainte !...

TONI (îi dă și el concurs lui Gelu) : Marine, servește-o pe duduia cu niște zahăr !

DOINA (lui Marin care se execută) : Pe dumneata te-am văzut chiar cum protestai, cum nici măcar nu credeai ce spunea el...

MARIN : În schimb, logodnicul tău e un papă lapte. Sluga aluia de jos !... Fii sinceră !... Te-am văzut eu că ești convinsă de asta !...

DOINA (deodată, ducându-se la Sile) : Să știți că logodnicul meu e un om dintr-o bucată ! Eu tocmai de asta îl iubesc.

SILE (o privește lung ; într-un târziu spune) : Vă felicit. Dar de ce-mi spuneți tocmai mie ?...

DOINA : Pentru că... Pentru că vă văd mai serios !...

GELU și TONI : Opa... Sile, ai cucerit-o și pe asta !...

DOINA : Logodnicul meu e un om demn și curajos și de opinie. Eu m-am îndrăgostit de el într-o împrejurare în care tocmai avea de suferit pentru asta...

MARIN : De mult ?

DOINA : De un an și jumătate. Un an și patru luni, mai bine zis.

GELU : Și nu v-ați căsătorit încă ?...

MARIN : Marine, nu fi indiscret !...

DOINA : Ba nu-i nici o indiscreție. Îl iubesc și când voi termina școala mă voi căsători cu el...

MARIN : Sinteți elevă încă...

TONI (aceiași joc cu Gelu) : Marine !...

DOINA : Am terminat liceul, urmez o școală tehnică... (ca și cum asta ar spune mai mult) de chimie alimentară...

GELU : Anu'doi !...

DOINA : Ați ghicit.

GELU : Inseamnă că puteam fi colegii...

DOINA : Și dumneavoastră, tot promoția de-acum doi ani !... Unde-ați dat bacalaureatul ?...

GELU (morocănos) : N-am dat bacalaureatul. Nu ți-am spus că...

DOINA : Ce păcat !... La noi a fost atît de frumos la bacalaureat !... (Naivă sinceritate.) Știți ce frumos e cînd dai bacalaureatul !... (Lui Toni) Dumneavoastră l-ați dat, nu-i așa ?...

TONI (aceiași joc cu Gelu) : Nu l-am dat !... Nu ți-am spus odată că...

DOINA (deodată foarte tristă) : Va să zică e adevărat ce-ai spus înainte... (Cu părere de rău) Și puteați să-mi fiți colegi !... Puteam să dăm bacalaureatul împreună... (Ca și cum ar vrea să-i îmbune) Știți ce frumos ne-am distrat noi la petrecerea de după bacalaureat !... A fost cea mai frumoasă petrecere din viața mea... Ne simțeam cu toții mai

buni, mai generoși... Șint sigură că și dumneavoastră ați fi fost acum mai buni, mai generoși, dacă... (Se oprește brusc.)

GELU : Ce „dacă” ?...

MARIN (deodată, neașteptat) : Dacă erai și voi, adică, în rînd cu lumea, asta vrea să spună !...

TONI : „Și noi”, da ce, tu ești mai breaz, cu maică-ta vitregă și banii bătrînului !...

DOINA : Nu, n-am vrut să spun așa... Pentru mine, cum să vă spun, sinteți ca și colegii mei. Eu sint sigură că pînă la urmă o să vă lămuriiți și-o să vă-nțelegeți foarte bine cu logodnicul meu. Și o să lucrați cu el !... E un om foarte serios ; dumneavoastră încă nu l-ați înțeles...

GELU : Auzi, domnișoară... Ce-ai zice dacă am încerca să te-nțelegem pe dumneata ?...

DOINA (din instinct, cu teamă) : Cum adică ?

GELU : Adică să te-așezăm frumos jos, să-ți punem mîna pe gură ca să nu poți striga... (Doina se uită instinctiv în direcția unde se aude lucrînd căpitanul și cu soldatul.)

TONI (care a apărut în spatele ei) : Degeaba te uiți într-acolo. Eu îl cunosc bine pe Gelu ; sint singurul care într-adevăr îl cunoaște !...

GELU : Păi cum, domnișoară, ce-ți închipui ?...

Vii în creierii munților, aici, la niște oameni care lucrează pentru... în fine, pentru societate... (Apropiindu-se.) Adică pentru Neicu, pentru logodnicul dumitale... Și... ce, noi, adică, nu merităm nimic de la societate ? !...

TONI : Și dacă ne-ai răsplăti dumneata în numele societății, ce-ar fi ? !... (Apropiindu-se, amenințător) Lady, tovarășico dragă...

GELU : Văd că ai sentimente sociale... (Sare la ea, o înghesuie, o bruschează, ea țipă „Nuuu !... Sinteți huligani ! La toată lumea îi e frică de voi !... Huligani ! Nuuu !... etc.”

El insistă, pînă cînd, neașteptat, o explozie zguduie totul.)

(Dragnea și soldatul sar deodată într-un colț al scenei, se prăvălesc aproape concomitent cu explozia.)

SOLDATUL (speriat, țipă) : Vai de noi tovarășe căpitan, am spus eu, trebuia să chemăm elicopterul !... (Dezmeticindu-se, scutarîndu-se, îl vede pe Gelu lingă fată și pe ceilalți mai încolo ; își aruncă toată ciuda pe ei.) Ar putea să vă fie rușine ! Ne riscăm viața pentru voi. Și voi stați cu mîinile-n sîn !...

CĂPITANUL (trăgîndu-l) : Hai, hai, repede, repede...

SOLDATUL (înainte de-a pleca după el) : Să vă fie rușine ! Noi am lucrat în locurile cele mai grele și oamenii ne-au mulțumit, au spus de căpitan că-i cel mai priceput. Iar voi !...

(Moment de mare tăcere. Dîndu-și seama că a rămas așa cum o asaltase pe fată, Gelu se mișcă stînger ; mai departe, ceilalți, de asemenea.)

SILE (aspru) : Gelu, Toni, cred c-ați întrecut măsura !...

(Priviri crunte, cei doi se îndepărtează.)

DOINA (mută ; în cele din urmă, cu voce stînsă, lui Sile) : Vă mulțumesc. De altfel... de altfel nici nu credeam. Eu știam că...

SILE (și mai aspru): Nu știi nimic, domnișoară și ar fi bine să...
DOINA: Să plec, știu...

SILE: Treaba dumitale, nu la noi ai venit. Ai venit... (Spre locul pe unde-a ieșit căpitănul.) Treaba lui, dacă-ți permite. (Furios.) Noi de-așa ceva nu avem nevoie. (Vine spre ea.) Ce cauți aici? Cum ți-ai permis să vii aici și cum ți permiti mai ales să... Ar putea să-ți fie rușine, ești încă o puștoaică!...

DOINA: Asta rămâne de văzut. V-am spus. Am să plec, dar acum știu că el mai are nevoie de mine. Când iubești un om, asta este, (cu tot mai multă demnitate) ...ești lângă el atunci când are nevoie!

SILE: N-are nevoie! Și nimeni n-are nevoie. Nici de dumneata, nici de el. Puteți să vă duceți!... (Văzându-i pe Toni și Gelu.) Și voi, măgarilor!... Derbedei!... la apucați-vă de treabă! Inactivitatea vă timpește!

TONI (studindu-l multă vreme): Tu, când i-ai suflat-o pe aia lui Gelu... tot așa, din pricina inactivității?...

SILE: Știi că la mine, când e vorba de muncă, am nevoie numai de oameni serioși!
GELU: În primul rînd să fii tu serios!

SILE: Gelu!
TONI: Da, erod că are dreptate, în primul rînd să fii tu serios!...

SILE: V-am rugat să treceți la lucru.
DOINA: Nu vedeți cum se chinuiește?

GELU (ironic): Opa... (Arătînd cu degetul spre Sile și spre Doina.) Sună frumos duetul!... (Rău) Ei bine, eu unul nu trec!...
TONI: Nici eu!...

SILE: M-am săturat de voi!...
GELU: Și noi ne-am săturat. (Strigînd.) Poate mai mult, chiar!

SILE (strigă): Treceți la lucruuuu!... Eu comand aici!...

TONI (dezlănțuindu-se; același joc): Ne-am săturat să tot comanzi!...

GELU: Vrei să fii zmeu față de asta!...

SILE: Netehnicilor!... (Pleacă; trece de partea cealaltă a excavatorului. Scena se întuneacă pe o mare ceartă care izbucnește între ei.)
TONI: L-ai jignit Gelu, ești un măgar!

GELU: Du-te și muncii pentru asta, dacă vrei! (Scena se luminează doar pe o porțiune îngustă unde Sile apare lângă Dragnea și Soldat.)

DRAGNEA (e furios, ca omul ce trudește fără rezultat; trîntește o seculă și-i spune lui Sile de la obraz): Chiar credeți că eu...

SILE (acru, îl întrerupe): Fata asta te iubește foarte mult; și-o să-ți facă foarte multe zile fripte!

DRAGNEA: O să mi le facă mie!... Măcar, ea mă iubește...

SILE: De ce, ai vrea să te iubim și noi, nu?...

DRAGNEA (muindu-se): M-aș mulțumi, dacă ați fi măcar oameni de înțeles.

SILE (privindu-l lung): Ascultă bărbate, tu nu cumva ești un robot?...

DRAGNEA: Sint un om disciplinat.

SILE (amenințător): Ești un robot!... Așa spun băieții! Nici pe ea nu ești în stare s-o

iubești, dacă nu te conduce Neicu prin... (duce mîna la gură) aparatul ăla!...

DRAGNEA (strigă): Nu-ți permit să vorbești așa!... Te-am rugat să mă ajuți; nu vrei!...

SILE (tăindu-i vorba): Știi de ce nu vreau?...

DRAGNEA: De ce?...

SILE: Pentru că nu vreau ca iubita dumitale să mă disprețuiască pe mine așa cum te disprețuiește pe dumneata!...

DRAGNEA (alt om): Ascultă domnule, avem aici de făcut o treabă; poate am și eu gîndurile mele, poate am și eu opinia mea; dar, în primul rînd trebuie făcut ce e de făcut!...

SILE (cîntărindu-l): Ai gîndurile dumitale...

DRAGNEA: Da.

SILE (același joc): Ai opiniile dumitale!...

DRAGNEA: Bineînțeles!...

SILE: Păi atunci, măi omule, măi bărbate... (Deodată) Crezi că nu te-am mirosit?!

De ce taci, mă?... De ce taci, mă, atîta, și faci ceea ce nu trebuie să faci?!

DRAGNEA (pe gînduri): Sint omul datoriei, am învățat ca întîi să execut și apoi să comentez...

SILE: Asta făceau și eu în armată... Dar vezi, în viață nu-i întotdeauna ca la armată... În viață, să știi, oamenii te pot disprețui tocmai pentru ceea ce tu nu crezi, dacă faci fără să crezi!

DRAGNEA (dur): Eu cred că aici trebuie făcut, ceea ce fac eu!... Și de asta o fac!... Puteți să mă interpretați cum vreți, dar eu de asta o fac!...

SILE (strigă): Crezi că nu te-am văzut că te chinui, crezi că nu te-am simțit că te constringi, crezi că nu te-am mirosit că ești altă stofă decît vrei să pari?!... Eii om, bărbate, sau fii bărbat, omule!... N-avea teamă!... Dacă ești cu capul pe umerii tăi n-ai de cîne să-ți fie teamă!...

DRAGNEA: Tie nu ți-e teamă de nimic pe lumea asta?...

SILE: Dacă-mi promiți că rămîne-ntr-o noi, am să-ți spun un secret!...

DRAGNEA: Îți promit.

SILE: Ei bine, de nimic!... Asta sint eu, astea sint mîinile mele; asta e meseria mea!...

DRAGNEA (înfruntare tăcută): Există și-o regulă în toate pe lumea asta. Vezi, eu, odată, ziceam cum te-am auzit pe dumneata acum. Și-am pățit-o. Am pățit-o rău, măi, frate... Vezi, mie-mi place vorba asta a dumitale cu „omule, fii bărbat” dar...

SILE: Îți place?... Atunci, fii bărbat!

(În acest timp se aude gălăgie multă, bătaie. Sile sare. Se aprinde lumina pe întreaga scenă, unde îi vedem pe Toni și Gelu bătîndu-se zdravăn. Bătaie cruntă.)

SILE (sărînd la ei): Ați înnebunit!... Oprîți-vă!... Ați înnebunit!... (Intră între ei, îi desparte.)

GELU (încercînd să dea peste Sile): Da, am înnebunit! Sigur e-am înnebunit!... (Arătînd pe Toni.) Adică el a înnebunit; voia să se apuce de lucru. L-a fascinat!...

TONI: Pe mine m-a fascinat?!... Cum poți să spui una ca asta?! (Încearcă să dea.)

MARIN : Uite, așa s-au luat la bătaie.

SILE : Și tu, de ce n-ai intervenit ? !...

MARIN (arătînd spre fată) : Păi...

SILE : Da, domnișoară ; ar fi bine să ne scutești, ar fi bine să...

GELU : Să ne lași odată, și dumneata și iubitul dumitale !... Că... (sare iar la Toni) timp-pi ! ca așa...

(Toni încearcă și el să dea.)

SILE : Toni !...

TONI : Sigur, la mine strigi... Nu-l știi pe Gelu ?... Eu îl știu !... Cînd sare el la bătaie...

SILE : Ei, ce-i cînd sare el la bătaie ?

TONI (ferindu-se) : Trebuie să dai și tu că altfel... Eu îl știu bine pe Gelu !...

GELU : Și ce tot vrei să spui cu vorba asta, că mă știi ? !

TONI : Că tu nu sări la bătaie de rău ; sau de-al dracului ! Tu sări ca s-o faci pe grozavul. În fond, ești băiat bun.

GELU : Eu, băiat bun ? ! (Sare și-l bate zdrav.)

SILE (Doinei) : Vezi în ce hal ne-ai adus !

DOINA : Eu ?

SILE : Da, dumneata. Noi eram patru oameni care ne înțelegeam perfect.

GELU (parcă bosumflat) : Chiar și cînd ne băteam, ne înțelegeam.

TONI : Emani o electricitate dubioasă, domnișoară. O electricitate foarte... discutabilă.

GELU : Sile, noi nu ne-am certa, Sile, dacă n-ar apare în viața noastră de-alde astea !

SILE : Femei, vrei să zici.

GELU : Femei, ei da !... Și ce te uiți așa, domnișoară. Ce ? !... Emani o electricitate sexy !... E normal ! Adică, nu e de mirare. Dar, în locul dumitale mi-ar fi rușine și-aș pleca !...

DOINA : N-am vrut, nici nu mi-am dat seama. Iertați-mă, am să plec, sigur că am să plec... Dacă aș fi sigură că tot ce mi-ați spus sint invenții, că, de fapt, sînteți niște oameni cumsecade, aș fi sigură că, pînă la urmă, vă veți înțelege și cu el, și-aș pleca...

TONI (care nu s-a muiat chiar așa) : Mai vrei să fim și cumsecade !...

DOINA : Aș vrea, ca să pot să plec, să-l aștept jos cu inima-mpăcată, aș vrea !...

GELU : Poți să vrei. Degeaba. Cum ne-a batjocorit el...

DOINA (strigă într-un mod cu totul nejustificat) : Nu-i adevărat !... El... (Se oprește, tace, gest de abținere în ultima clipă.) Nu... nu vă pot spune. S-ar supăra. Groaznic s-ar supăra. Il știu eu... (Deodată) Dar mă înțelegeți : eu cred în omul ăsta. E un om bun, e dintr-o bucată !... Ziceți că sint o pușcăncă ? Eu am mai avut iubii, dar nu erau ca el !... Nici unul n-a fost ca el. Din pricina asta, pentru el sint în stare de orice nebulie. Chiar și nebulia asta de a-i fi făcut împotrivă venind aici...

SILE : Fiecare credem în omul pe care-l iubim. Bineînțeles că avem dreptul să credem cit se poate de mult. Dar în dragoste sint numai doi, numai doi care au aceleași sentimente. Dumneata nu ne poți face și pe noi

să-l iubim și să-l iertăm ca și cum i-am fi logodnice.

GELU : Să te-astîmperi, fată ! Cîtă vreme sint eu aici, nu-ți merge ! Ce, tu chiar crezi că ne poți lămuri ? !

DOINA : Poate că da. (Provocatoare.) Dar nu mă gîndesc la altcineva, decît la el. Eu pentru el o fac. Uite, să vă spun acum. Eu iubeam pe altcineva, pe un prieten de-al lui il iubeam. El... el a trecut printr-o mare încercare, groaznică încercare. O încercare în care, dacă nu credea nimeni în el, cine știe... Și l-am simțit pe prietenul meu cum se decide, cum n-are curajul să-i stea alături pînă la capăt. Cu toate că-l știa că are dreptate.

GELU : Și te-ai oferit dumneata să-i susții moralul !...

DOINA : Poate că-i așa cum spui. Nu mi-e rușine. Fiecare avem nevoie de cineva care să merite să credem în el. (A devenit autoritară, amenințătoare.) Înțelegeți de ce nu-l las ? ! Eu cred în el și sint că acum trebuie să-l ajut ! Cînd nu te poți despărți de durerea unui om, atunci e dragoste adevărată !... Eu de asta stau. Are nevoie de cineva !... Iar voi sînteți răi, porniți !... Voi sînteți în stare să ne căsăpiți !... (Deodată, dîndu-și curaj.) Dar nu mi-e frică !... Ce, credeți că-mi era frică dacă săreați la mine ? !... Credeați că n-aveam tăria să vă alung ? ! Altădată poate că nu. Dar acum, cînd știu că omul ăsta... (Strigă) De ce sînteți atît de răi ? De ce sînteți atît de porniți ? ! De ce sînteți atît de îndărătnici ? ! (Strigătul ei parcă-i molipsește, toți sint aproape de paroxism.)

TONI (cărui li e rușine ; poate vrea să se justifice față de Gelu) : De ce ? ! Să-ți spun, de ce ?... Tatăl meu s-a despărțit de mama mea. El avea dreptate, sint convins de asta. Și, cu toate astea, ea, uzînd de niște neamuri cu influență-n oraș, l-a nenorocit. Tata a fost retrogradat, înjosit, s-a trecut peste calitățile lui de om, peste capacitățile lui !... Și e un om foarte capabil, înțelege ? !... Ca dovadă că acum a fost rechemat !... Dar eu am suferit cumplit. În anii cit a suferit el, eu am suferit de zece ori mai mult. O urască de moarte. Pe ea, pe rudele ei cu influență !... Și am venit aici pentru că aici știu că numai eu ce fac eu, numai eu ce sint în stare eu, ceilalți (arătîndu-i) ăsta, sau ăsta, sau ăsta, mă iau în considerație. Nu pentru că sint băiatul ei care are rude atît de influente, încît să-l fi putut nenoroci pe tata, înțelege ? !

DOINA : Și ai renunțat la facultate ?

TONI : Ce să caut la facultate ? Să-mi pună ea pile, cu neamurile ei influente ? !... Am venit aici că să-mi dau seama ce pot eu ?... Și credeam că pot. Vedeam cum mă realizez prin munca mea, doar cu forțele mele ! Pînă cînd a venit domnul, logodnicul dumitale !...

DOINA : Dar el...

TONI (urlînd) : El !... Marioneta ăluia de jos !...

DOINA : El nu poate fi așa ceva !...

GELU : Nu poate ?... E o marionetă ...da ; a ăluia care nici nu ne-a văzut la ochi și se laudă că el ne-a crescut ! Aranjamente, și

pile, și situații false, și trafic de influență, și rapoarte sfărâtoare pe care, dacă le scuturi... Ei atita știu !... Eu, de ce crezi că nu vreau să muncesc ?... De nebun ? ! De îngimfat ? ! De șmecher ? ! Nu !... (Vine la ea amenințător.) Și cu am preferat să vin aici pentru că colegii mei umblau cu pile !... Iar mie n-avea cine să-mi pună vreo pilă. N-avea !... Și-am venit aici, să-mi pun eu mie pile !... Să muncesc și să fiu sigur pe tot ce fac. Și mă simțeam bine aici, cu un om ca Sile !... Noi chiar am făcut o rimă proastă : la Sile — fără pile !... La Sile cu munca te afirmi, mă înțelegi ? !... E o rimă naivă, dar ne simțeam tare bine. Mindri. Iar acum, logodnicul dumitale...

(Dragnea tocmai a apărut ; urcă pe buldozer, îi dă drumul la motor.)

GELU (mirat și intrigat se apropie) : Dumnealui vine să-mi dărîne toate certitudinile pe care le-am căpătat aici, toată încrederea !... De ce ? !... Fiindecă-l trimite Neicu ? !... Fiindecă Neicu are nevoie de eroi ? !...

DRAGNEA (dă indicații soldatului) : Mută... fă... ridică, cînd eu dau înapoi, tu degajează... așează bolovanul ca să urc pe el etc.

(În vreme ce Gelu perorează iar Doina pendulează între ei doi.)

GELU : Uite, îl vezi, poate să-și rupă și gîtul, noi tot sîntem eroi, tot noi ieșim eroii. De ce, pentru că așa au vrut-o ei, așa au chibzuit-o ei... Dar n-au chibzuit-o pentru noi. Au chibzuit-o pentru ei, pentru un grad în plus, o decorație în plus. (Vorbele lui sună parcă în replică cu duduitul buldozerului.)

Eu voiam să fiu erou. Dar să mă fac eu, nu să mă facă el, înțelegi ? !...

SOLDATUL (strigă deodată îngrozit) : Tovarășe căpitan !... Feriți !...

(Strigătul Soldatului s-a petrecut, s-a împlinit cu ultimul cuvînt strigat de Gelu. Pe aceste strigăte, brusc se face întineric și se aude zgomotul groaznic de la începutul piesei ; prăvălirea buldozerului. Replicile următoare sînt strigăte pe întineric.)

DOINA : Mariaaaaa... Marian, ce-i cu tine, Marian, ai pățit ceva, Marian ?... Marian... Țștia sînt răi, Marian ; Țștia sînt periculoși... Eu le-au propus să le fac mincare și ei au sărit la mine !... Mi-e frică, Marian, mi-e tare frică !...

DRAGNEA (după oarecare tăcere, deodată) : Doina !... Pleacă de aici, Doina, Ți-am spus și eu că e periculos !...

DOINA : Nu plec !... E la fel de periculos și pentru tine ! Așa că nu plec !... Dacă plec eu, ei te cășăpesc !...

DRAGNEA : Și dacă stai or să sară la tine ! (Se aude o lovitură.) Au !...

DOINA : Ferește !... Marian, ce-ai pățit ?... Mariaaaa !... Și voi ? ! Nici acum nu săniți, nici acum ? !... Cum puteți fi atît de răi, cum puteți fi atît de răi ? !...

GELU : Noi n-avem nevoie să fim eroi... Asta ei au pus-o la cale !...

(Un zgomot uriaș de prăvălire, de avalanșă acoperă totul, chiar și glașul Doiniei.)

DOINA (strigînd) : Mariaaaa !...

CORTINA

ACTUL IV

Pe întineric se aude un grohotiș înspăimîntător, apoi încercări nereușite de pornire a motorului excavatorului. Dintr-un plan mai îndepărtat se aud vocile personajelor exclamînd, drăcuind, îndemnîndu-se. Și, deodată, foarte aproape, alarmată vocea lui Neicu.

VOCEA LUI NEICU : Alo, alo, căpitane, ce s-a-ntîmplat, căpitane, răspunde, căpitane, că se prăvălește peste noi tot muntele !...

VOCEA LUI DRAGNEA (din planul îndepărtat) : Doina, ferește, Doina !... pleacă de-aici, Doina !...

VOCEA DOINEI (aceiași plan îndepărtat) : Vreau să vă ajut !...

VOCEA LUI DRAGNEA (strigă) : Ai să pleci ! Ai să pleci de tot ! N-ai ce căuta aici !...

(Pe zgomotul încercărilor zadarnice de pornire a excavatorului, se luminează scena goală, absolut goală, pîrînd cu atît mai bizară și mai stingheră, cu cît lipsește și excavatorul. În pragul barăcii, din aparatul talkie-walkie, se aude vocea lui Neicu.)

VOCEA LUI NEICU : Căpitane, alo, căpitane, alo, băieți, ce se-ntîmplă, dragii mei ?... Răspundeți odată, fiți oameni de omenie, am

chemat presa, am chemat televiziunea, va veni aproape sigur și ministrul adjunct... Răspundeți, dragii mei, nu mă mai fierbeți, e prestigiul nostru, al tuturor, în joc. Am anunțat pe toată lumea că am mărețe acte de eroism pe șantier... și, în loc de asta, de la voi îmi curg tone de pietre-n cap. Ce s-a-ntîmplat?! Răspundeți odată ce s-a-ntîmplat, sinteți morți?!... Nu se poate să fiți toți morți!... Unul, doi dintre voi, tot există! Răspundeți voi, ăia, că trebuie să vă chem, să vă sărbătorească aici. Alo, alo!... (Ca și cum s-ar adresa altcuiva.) Ia vezi, ce dracu' are porcăria asta! N-o fi stricăta?... O fi stricăta și eu mă rog de puștii ăia!... După ce că i-am făcut croi pe degeaba!...

(Scrișnete metalice ca un suprem efort mecanic și bătaia motorului nu se mai oprește, ba, dimpotrivă, accelerează — un strigăt de bucurie al tuturor și, pe rînd, Soldatul, Toni, Gelu, trăgîndu-l pe Dragnea; Doina, sărînd lîngă Dragnea, iar Marin, greei, aruncînd niște unelte, urcă pe scenă din vîgăuna unde se aude duduitul.)

TOȚI: Hei, Sile, așa, ceva mai la dreapta, acum oprește și... Hai, acum, acum așa...

(O parte din buldozer, apare. Ei comunică, sînt veseli, Doina e cea mai voioasă.)

SILE (opriind brusc motorul, sare printre ceilalți): Atît. Restul, după... Acum pauză! (Se trîntește jos, frînt, respirînd relaxat.)

DRAGNEA: Bravo!... Mare meserie!... Artă!...

MARIN (ca și cum ar aminti o marcă de mare renume): „Sile Viziru”!

DRAGNEA: Da, „Sile Viziru”, într-adevăr, o marcă de renume.

TONI (netam-nesam, bătîndu-l prietenește pe umăr): Lasă, căpitane, că nici eu dumneata nu mi-e rușine! Noi te credeam unu' din ăia... Dar, nu; știi meserie și pui și osu'!... Nu-i așa, Gelu?...

SOLDATUL: Păi nu vă spuneam eu?! Căpitanul e la noi în armată mai celebru decît ești dumneata în viața civilă. Acuma l-ați văzut ce știe și ce poate!

GELU (sceptic): Poate că făcea așa ca să-l vadă 'mneaei!

SILE (ridicîndu-se): Iar începi?...

DRAGNEA (mîngîind obrazul Doiniei): Ce-i, fetiță, ce te uiți așa?...

DOINA: Mă bucur. Mă bucur mult... (La un gest al lui.) Știu, știu, am să plec; și tu.

DRAGNEA (justificîndu-se): Băieții... oricum ar fi, tot...

DOINA (ca și cum ar vrea să-l facă să tacă): Știu, știu... (Îl îmbrățișează scurt, jenată și spionează furiș, așteptîndu-se la o ironie dură, din partea celorlalți.)

(Gelu observă. Și-ntr-adevăr, izbucnește într-un ris rău, ironic.)

TONI: Gelu, ce-i cu tine, Gelu?...

GELU (arătînd spre Doina): Lasă că știe ea!...

DOINA (înfruntîndu-l): Ce știi?... Știu că mă bucur; mă bucur fiindcă v-a trecut su-părarea, fiindcă vă-înțelegeți; mă bucur că vă văd oameni, că-l înțelegeți și pe el!... **GELU** (morocănos): Nu-l înțelegem! Ce să înțelegem la el?! Ne-a răsturnat buldozerul și noi îl ridicăm la loc, asta-i tot!...

DOINA (venind spre el): Vrei să fii rău, dar nu ești!... Nu poți fi... Vrei să știi ce cred eu despre tine?

GELU (zburlit): Ce?...

DOINA: Că ți-e rușine pentru ce-ai vrut să faci mai înainte.

GELU: Și ce-am vrut să fac mai înainte?

DOINA: Să mă violezi; e bine!...

GELU: Să știi că și acum, dacă vreau...

DOINA: Vezi, asta este: că acumă nu vrei!...

Pentru că acumă ai devenit alt om, pentru că acumă îți dai seama că trebuie să ai și caracter, și mai ai și obraz, mai ai și o minte, care te face să judeci.

DRAGNEA: Doina!... Încetează, Doina!...

Ți-am spus Doina că...

SILE: Gelu, și tu, mă! (Face gest cu degetul la obraz.) Ce naiba!...

GELU: Da?... Acumă vreți să ne facă asta morală?!

TONI: Are dreptate, Gelu!... Ascultă, domnișoară, în definitiv, cine ești dumneata și de unde vii, ca să ne faci nouă morală?!

DOINA: Eu?... (Ridică din umeri neștiut.)

GELU (pornit): Nouă să ne faci morală?!

Fă-i iubitelui tău!...

DOINA: Pentru că mi-o spui tu, nu-i fac!

GELU: Bine. Lasă-l slugă la ăla cu aparatul!...

SILE (lui Dragnea, semnificativ): Vezi, și ei au aceeași părere.

DRAGNEA (luînd o hotărîre, vine la el): Domnule, tovarășe...

GELU: Sau „huliganule” — spune-mi cum vrei!...

TONI: Da, poți să ne spui cum vrei, ca să-i faci 'mneaei plăcere!...

GELU (Doiniei): Dar el tot un robot rămîne. Un robot teleghidat de aparatul ăla!...

DOINA (îl înfruntă): Nu-i adevărat! E un om disciplinat; eu înțeleg asta!... (Cu toată candoarea.) Disciplina e un exemplu de seriozitate.

TONI (amuzat): Ehe!... Știe fata, știe!... Ai învățat-o cu de-alde astea, căpitane!...

GELU: Lasă c-o dezvăț eu!... Auzi tovarășico, lady, cum zice venerabilul meu coleg, ce-ai spune dacă ți-aș demonstra că vocea pe care o auzi în porcăria aia nici nu aparține unui om ci e un aparat cu program. (Față de stupefacția tuturor.) Da, da; o voce mecanică; un cartonaș perforat, băgat într-un aparat care ne transmite nouă comenzile... (Venind repede la Dragnea.) Spune drept, l-ai văzut pe acest Neicu?...

DRAGNEA (cîstit): Nu. Eu a trebuit să vin aici repede.

GELU: Deci nu l-ai văzut!...

DRAGNEA (încăpățînat): Nu.

GELU : Dar ordinele i le execută !... Halat !... (Triumfător vine la Doina.) Ei, vezi !... Execută niște comenzi pe care i le transmite un aparat. Și mai spui că nu e robot !...

SILE (lui Dragnea) : Îți place ?

DRAGNEA : Speculații !... Simple speculații. TONI : Eu îl cunosc bine pe Gelu !... Nu sînt simple speculații !...

GELU : Speculații ? !... Ei bine, află, căpitane, că Neicu nu există ! Neicu e o voce care se materializează în dumneata ! Pentru că dumneata ascuți de ea. La comenzile ei, dumneata devii rău, dumneata devii demagog, dumneata devii lipsit de caracter.

DOINA (care, fascinată, s-a apropiat tot mai mult de ei, deodată) : Marian, cred că are dreptate, Marian. (Izbucnind în lacrimi.) Eu, de asta, uneori nu mai pot să te iubesc. Pentru că în clipele alea nu mai ești tu, (bocet) ești Neicuuu !...

SOLDATUL (vine-n fața lor) : Nu vă e rușine ! Ați făcut-o să plîngă pe domnișoara !... Și ca... ea e așa de... frumoasă.

(Toni și Gelu văzindu-i figura fioroasă, izbucnesc mai tare în ris, arătînd către el.)

GELU : Ha ! E frumoasă, zică !... Și ție-ți place, măi... batalion !

SOLDATUL (gata să recunoască ; se oprește la timp, înghițind în sec) : D'apăi...

(Toni, Gelu și Marin izbucnesc, de data asta, și mai tare în ris.)

DOINA (răspunzînd unor gesturi ale lui Dragnea) : Am să plec ! Ei, da, am să plec !... Dar nu mai-mainte de-a le spune lor că nu sînt atît de grozavi cum vor să pară. Da ; nu sînteți !... (Vine spre Sile.) Spune dumneata, dacă tot îi cunoști și ți i-ai ales, spune dacă sînt atît de grozavi cum vor să pară !...

SILE (parcă ferindu-se de agresiunea ei) : Sînt băieți care știu să muncească.

DOINA : Asta se poate ; dar nu sînt îngeri așa cum s-au descris în interviul de la radio !... Nu sînt eroi !...

DRAGNEA : Doina !...

DOINA : Lasă-mă... Nu sînt eroi, nu-i așa ?...

SILE : Asta a zis-o Neicu, n-am zis-o noi !...

DOINA : Sînt, deci, huligani, așa cum s-au descris ei : condamnați pentru furt, urmăriți pentru viol... (Către cei doi.) Nici măcar asta nu sînteți. Vă lăudați și vă-mpăunați ca să păreți mai grozavi !... Asta e !...

DRAGNEA : Doina... te rog, Doina...

DOINA (tipînd) : Ba să nu mă rogi nimic !... (Strigă.) Nimic ! (Strigătul îi e atît de categoric, încît, un moment toată lumea rămîne uimită. Nimeni nu mai scoate un cuvînt. Numai...) VOCEA LUI NEICU (rugător) : Alo, alo, alo, băieți... alo, băieți... (Și deodată, amenințător.) Alo, căpitane, ai fost trimis c-o misiune acolo, căpitane ; am să te reclam la general, căpitane !...

DOINA (venind amenințătoare la Dragnea, arată spre aparat) : Uite de ce să nu mă rogi nimic ! Înțelegi ?

VOCEA LUI NEICU (rămîne ceva mai încet, auzindu-se intermitent pe tot parcursul scenei care urmează) : Căpitane, ai avut misiunea... ți-am încredințat, căpitane...

DRAGNEA (autoritar) : Doina !...

DOINA (cu glas mai ridicat decît el) : Spune-i ce crezi despre el ! De ce nu-i spui ? Fii demn, Marian. Spune-i ce crezi și despre el, și despre ei. (Arată cu fruntea spre băieți.) Spune-i, Marian (rugătoare) de ce să-i faci jocul cînd tu... (Celorlalți, care s-au apropiat.) Da, ce vă uitați așa ? !... El e om dintr-o bucată, eu de asta îl iubesc !... E disciplinat, dar dintr-o bucată. Hai, Marian ! (Arată spre aparat.) Doar nu ți-o fi frică de-o lepădătură ca asta !

DRAGNEA (nedecis) : Doina... (Privește la Sile, căutînd parcă un sprijin ; acesta îi răspunde printr-un gest care spune : „Ei, acum să te vad”)

SILE (zîmbind) : Omule, fii...

DOINA (autoritară) : Marian !...

VOCEA LUI NEICU (făcîndu-i pe toți să se strîngă din ce în ce mai mult) : Căpitane, în definitiv ai avut o misiune acolo, de asta am cerut un militar. Ți-am explicat, era un moment important pentru șantier, aveam nevoie de eroi... Dracu' m-a pus să fac tocmai din derbedei ai eroi !... Auzi...

DRAGNEA (bruce, ca un boxeur care a primit loviturile necesare și acum răspunde) : Auzi !... Auzi dumneata, domnule Neicu ! Să nu-i faci derbedei pe oamenii ăștia ! Nu-ți permit ! Și te rog să ne lași în pace. Avem treabă !... (Crispat, încheide calea pe care a vorbit, în vreme ce ceilalți privesc din ce în ce mai uimiți. Dar, în Dragnea acum parcă se trezește ceva. De abia după ce a făcut gestul, un val de furie îl cuprinde. Și, deodată, apucă din nou aparatul.) Și, dacă tot ți-am spus-o, domnule Neicu, ți-o spun pînă la capăt : Nu sînt de acord cu metodele dumitale. E rușinos ce faci ! Lasă-ne-n pace, că facem noi treabă mai bună fără dumneata !

DOINA (sare de gîtul lui) : Marian, iubitule !... Ești tu, așa cum te stiu !... Marian, iubitule !... (Și numai cînd își dă seama de privirile celorlalți, nu se mai fereste de ei. Rămîne de gîtul căpitanului, apostrofîndu-i cu bucurie) Da ; ce vă uitați așa ? Asta-i el !... E om !... El, de la-necput, de azi-noapte, mi-a spus că v-a mirosit că și voi sînteți oameni și că, între voi și Neicu ăla, nu dă doi bani pe ăla !... (Deodată) Haideti acum, la treabă, ce mai stați !...

SILE (după un moment de nedumerire, rîzînd) : Are dreptate, fata ; la treabă, ce mai stăm !... Hai !...

SOLDATUL (bucuros) : Bravo, domnișoară, bravo !...

(Toni, Gelu și Marin fac gesturi unul la altul că „n-ai încotro ; asta-i situația, și nu e rea”)

GELU (punându-i mâna pe epolet) : Și eum, căpitane... dai așa ușor cu piciorul la un grad, sau' la o decorație... te cerți cu omu' pentru noi!... Păi ăla-i om greu, dom'le!...

DRAGNEA : Un demagog!...

TONI : Ehe ! Are școală ; uite-așa face și des-face eroi!... Dacă-a fost în stare să spună că ne cunoaște...

MARIN : Și să ne și pupe prin microfon !

GELU : Hai, mă, lasă!... La lucru!... Divizie... (Soldatul din instinct, ia poziție.)

SILE : Tu ești artificier, tu pregătești explo-zia, Mare, teribilă!... Hai, la buldozer ! Îl pu-nem la punct și-l ridicăm, să fie după explozie gata de atac. Doina, la iezer, deasupra, e apă, iei cartofi, iei conserve, ne faci o mîncare, așa, ca pentru victorie !

DOINA : Eu?... (Bucuroasă) Asta înseamnă că puneti bază și pe mine ! (Sare în sus dînd un strigăt de bucurie.) Iupiii!... Vă fac eea' mai bună, cea mai gustoasă mîncare de conserve pe care-ați avut-o vreodată!... (la o căldare, dispare după munte.)

MARIN (cu un sentiment de grijă) : Da, știe unde e iezerul ?

TONI : Știe ea ; găsește ea!...

SILE : Nu te superi, căpitane, dar... tovarășa a făcut proba ; e de-a noastră!...

GELU (tot cu un colț rău) : Mai ales dacă te-a făcut să te pui bine cu Neicu!... (Se apu-că de lucru, împreună cu ceilalți.)

DRAGNEA (lucrînd și el și, ca și ceilalți, în ripa de unde apare o porțiune de excava-tor și văzîndu-se doar din cînd în cînd) : Dacă vrei să știi, nu dau două parale pe acest Nei-cu ! Am văzut zeci ca el ; și-am văzut cum au zburat zeci ca el!...

TONI : Și de ce nu ne-ai spus-o, tăticeu, de ieri?... De ce ne-ai lăsat așa, să te căsăpim, să te... (Face, cu umor, gesturi de înghesuială și bătaie.)

DRAGNEA : Credeți c-aveam vreun motiv să cred așa, orbește-n voi ?!...

GELU : Da' acum ai ?...

DRAGNEA : Poate că da!...

GELU : Nu ai. Te-a făcut ea să ai!... Ești un papă-lapte am văzut eu cum te domină!...

SILE : Gelu!...

GELU : Ce vrei, Sile?... Mie-mi place el și așa!... Chiar dacă ea îl domină!... Îmi place că nu-i trombonist, nu-i din ăia cu gargara și eu lauda. (Supărat într-un fel că trebuie să recunoască.) Nu-i gulgutier, mă!... Face trea-bă!...

SILE : Vezi, ăsta-i meritul fetii!... Ne-a făcut să fim sinceri unii cu alții, să fim deschiși, să nu ne mai suspectăm...

MARIN (vesel) : Păi de asta și putem lucra împreună!... (Se aude o explozie scurtă.)

DRAGNEA : Nu vă speriați. Artificierul își cunoaște meseria. Acum adîncește găurile!... Da, cred că ai dreptate. Cînd înțelegi un om și poți lucra cu el, alte treburi rămîn pe pla-nul doi!...

SILE : Cînd nu, faci ca Neicu!...

TONI (arătînd spre căpitan) : Sau riști s-o iei după ceafă pentru el!... (Rid toți. Mai ales Gelu.) Da : mă, Gelu, nu ride-așa!... Ție,

de fapt, ce ți-a spus fata ? Cu alte cuvinte ți-a spus : „Mă timpitule, între golan și erou, eu te prefer erou!...”

GELU : Și ce, noi nu sintem eroi ?!... Sau, nu putem fi eroi ?!

TONI : Ba putem !

MARIN (care nu crede) : N-am mai fost odată în emisiunea de radio?...

GELU : Eu îți spun serios că putem. Putem, mă!... În ce depinde de noi, putem. (Vine la căpitanul care lucrează asiduă ajutîndu-l pe Sile.) Căpitane, acuma nici logodnica dumitale n-o fi avînd ea dreptate chiar în toate. Dar să știi că nici eu n-am mințit-o în toate. În-treabă-l pe Toni. Eu de asta am venit aici ; fiindcă-n altă parte n-aveam pile. Detest treaba asta cu pilele și-ntr-o bună zi am s-o dărim eu!... De asta am venit aici. Fiindcă aici n-am nevoie de pile ; aici sînt eu!... To-tul depinde de mine și, dacă vreau eu, pot fi erou!... (O nouă explozie, la fel de scurtă, pune punct monologului său ; toți dispar, culcați la pămînt.)

DRAGNEA : A reușit!... Heeei, artificier, cum e ?!

SOLDATUL (de departe) : E bineee!... Ve-niți!...

DRAGNEA : Sintem gata aici ? Putem merge?...

SILE : Putem!...

DRAGNEA : În regulă ! Fiți atenți. Așa va fi și cînd vom arunca stîncă în aer. Întîi o detonătură scurtă, de aprindere și apoi cea mare. Haideți. (Dispar toți ; se mai aud două detonături scurte în timpul cărora scena se și întuneacă.)

(Luminîndu-se scena, o vedem pe Doina lîngă o eratiță, fumegîndă, așezînd eu dichis masa, pe un cearșaf, ca pentru pic-nic. Este foarte preocupată ca opera să-i iasă bine. Li vin mereu idei noi. Rupe erengute de brad și le așează în dreptul fiecărui tacîm ; găsînd două flori, le pune într-o sticlă în mijlocul cearșafului, aduce din "cabană" televizorul și îl așează la vedere. Ia o coală de hîrtie și începe să scrie ceva desenînd literele cu multă atenție și dragoste.)

VOCEA LUI NEICU : Căpitane, alo ! Uite, am venit eu comandantul dumitale, cu colo-nelul!... Dacă nu vrei să ascuți de mine, te rog ascultă-l pe dumnealui!...

(Doina face ochii mari, stă în campănă, mai scrie ceva, apoi pornește încet spre aparat.)

VOCEA LUI NEICU : Uite, îi spun coman-dantului dumitale, ca să auzi și dumneata!... Te-am trimis sus cu o misiune importantă. În numele dumitale, m-am angajat și eu mai departe : am pregătit festivități, am anunțat și conducerea...

DOINA (după ce l-a ascultat puțin : amu-zată) : Alo... domnu' Neicu...

VOCEA LUI NEICU : Da, alo, da... cine ești ?...

DOINA : Mă auzi ?...
 VOCEA LUI NEICU : Da.
 DOINA (candidă) : Mă aude și colonelul ?
 VOCEA LUI NEICU (din ce în ce mai mirată) : Da...
 DOINA (cu dulceață) : Atunci pot să-ți spun...
 VOCEA LUI NEICU : Ce ?...
 DOINA (ca și cum l-ar alinta) : Că ești cel mai mare netrebnic, cea mai mare lepădătură, cel mai nefolositor om !... Că ești o jigodie, și ai să fii dat afară, și ai să mori de foame pentru că nu știi să faci nimic folositor. Netrebnic vine de la netrebuințios.
 VOCEA LUI NEICU (peste a ei) : Alo, alo... Cine ești dumneata ? ! Cum îți permiți ? !
 DOINA (același glas) : Sînt o ființă, atîta tot. Sînt o ființă care știe ce-i munca și foloasele ei.
 VOCEA LUI NEICU : Dar cine ești, cum ai ajuns acolo ? !
 DOINA : Așa cum dumneata n-ai s-ajungi niciodată !... Pentru că nu ești în stare; pentru că ești o lipitoare, un farseur, un vinzător de vorbe !...
 VOCEA LUI NEICU : Alo, nu-ți permit !... Unde sînt ceilalți ? Dă-mi pe unul dintre ei !...
 DOINA (același joc) : Nu-ți dau pe nici unul...
 VOCEA LUI NEICU : Cum îți permiți ?
 DOINA (deodată, schimbată, transfigurată, rea) : Imi permit !... Pentru că de ei n-ai să te atingi !... Să-i lași în pace, înțelegi !... Pentru că ei fac treabă. Și muncesc. Și au de făcut ceva !... Să-i lași în pace !... Ei au idealuri ; să nu li le spurci cu minciunile și vorbăria dumitale !...
 VOCEA LUI NEICU : Dudaie, tovarășico, judecă-mă cum vrei, dar dă-mi-l măcar pe căpitan.
 DOINA : Nu ți-l dau. (Crescendo) Mai ales pe el nu ți-l dau ! Pentru că erai gata să-l compromiți în ochii celorlalți !... Iar el e ca și ei ; el se-nțelege bine cu ei. Dumneata n-ai ce căuta în treaba asta !... Dumneata ești un nimeni !... Încurci în loc să produci !... Ești un nimeni, înțelegi !... Alo, înțelegi ? Înțelegi... (Strigă într-un mare ecou.)
 VOCEA LUI NEICU (după o pauză lungă, bîlbîind de furie) : Ai noroc că nu te vîd !... Cine te-o fi educat să vorbești așa !...
 DOINA : Tata m-a educat !... S-o știi !... Tata-i un om care muncеște și s-a lovit de destui de-alde dumneta !... Dar nu l-au doborât ; tot el e mai puternic în țara asta !... Ești mulțumit de răspuns !... Alo, alo !... A, ai dispărut... Foarte bine ! Era și timpul... (Ca o concluzie, mișcînd aparatul inert.) Ai dispărut !... (Suflet aer.) Ca și cum n-ar fi fost !... Așa dispar ăștia ; ca și cum n-ar fi fost ! (Ca o concluzie.) Ha !... El e în afara lumii, nu ei ! (Se ridică hotărîtă și, cu mișcări repezi, își strînge bagajul, îndesînd în rucsac ceea ce scosese peste noapte ; apoi, ia hîrtia pe care a scris-o mai înainte, o sprijină vizibil de sticla din mijloc în care a pus florile ; pe hîrtie scrie mare ; „RAMINEȚI CU BINE“. O așează, se deparțează s-o privească, mai numără o dată locurile) Sile, Marian, Toni, Gelu, ceilalți, care nu știu cum îl cheamă și Soldatul... (Se

duce la cratiță, suflă în foc, amestecă mincarea, așează cu grijă capacul ; apoi mai privește masa... Nu-i vine să plece, îndreaptă o floare, se mișcă puțin tirînd rucsacul și, fericită că mai poate întîrzia datorită ideii care i-a venit, se repede-n cabană de unde iese cu chitara. Numără din nou locurile și o așează pe unul dintre ele. Cînd să se ridice, se împiedică de ceva. E săculețul cu aparatul de ris. Il mișcă și risul începe sperînd-o. Vrea să-l oprească ; nu poate. Pînă la urmă, resemnat, ridică din umeri așezîndu-și în spinare rucsacul. În vreme ce jucăria își desfășoară risul molipsitor, ea pare să-și mai ia o dată rămas bun de la locul acela îngust și, cu o undă de mare regret în priviri și mișcări, pleacă. Pleacă lăsînd scena goală multă vreme, cu biletul ei de rămas bun în mijlocul mesei întinse pe cearșaf și cu aparatul de ris mergînd într-una și umplînd cu hohote sala. Cîndva, tîrziu, se aude goana celorlalți, care se apropie schimbînd replici scurte de genul „acum urcăm buldozerul“, „apoi fixăm direcția“, „tu nu declanșezi decît cînd...“, „Voi doi veți sta...“)
 SILE (încălecind partea de buldozer care se vede) : Acum ridicăm băiatul, îl așezăm în poziție de tragere și... (Pornește motorul ; în hei-rupurile tuturor, excavatorul este ridicat la locul lui. Sile va sta multă vreme în scaun, pentru ca atenția să fie către ei, toți să se uite la el. Și ceilalți se suie pe buldozer, îl mîngîie, îl șterg.) Căpitane, acum cred că sîntem chit. Dumneata ni l-ai scos o dată din prăpastie și noi ți l-am scos o dată.
 DRAGNEA : Sîntem chit și mergem înainte, nu-i așa ?...
 GELU : Vezi, ăsta-i defectul dumitale... Parecă faci o juma' de pas în plus ca să ne ciștigi. Nu-i nevoie, dom'le !...
 DRAGNEA : Nu fac : așa cum tu ai fost sincer în chinul tău cu pilele, vreau să fiu sincer și eu ; uite, nu te mint, mi-ar plăcea să vă văd triumfători. Meritați.
 TONI : Vrei să zici să-l lăsăm pe gulgutier să ne facă eroi... Asta nu, tăticu', de-ai dracului și tot nu-l lăsăm...
 SOLDATUL (de departe) : Tovarășe căpitan, dau foc ?...
 DRAGNEA : Daaa !... (Mulțumit, continuă) : Nici eu nu l-aș lăsa !... Ca Napoleon ; dacă-i vorba să ne-noronăm, să ne-noronăm singuri !
 GELU : Nu te-aș lăsa nici pe dumneata ; nici pe puștanca dumitale, oricît de grozavă ar fi ea !...
 SILE : Exact !... Unde-i Doina ?... (Sărînd de pe buldozer.) Hei, Doina ! Miroase frumos !... Gata mîncarea ?...
 MARIN : Foarte frumos miroase !...
 TONI : Te pomenеști că puștanca asta, după ce că-i atît de inimoasă, mai e și bună gospodină.
 SOLDATUL (vine în goană, face un salt) : Pînă aici n-ajunge explozia în nici un caz !...
 DRAGNEA : N-ajunge !... Ai dreptate, Sile, miroase foarte frumos !... Foarte fru...

SILE (alb, a văzut biletul, se repede la el, strigă) : Doina, Doinaaa...

CEILALȚI : Ce-i ? !

SILE (strigând în continuare, le arată biletul) : A plecat, e pe drum !...

DRAGNEA : Doina !... Și focul e pus ! E pus... Cît durează, artificier ? !

SOLDATUL : Un minut jumate, la prima, încă cinci secunde la a doua...

DRAGNEA (paralizat de veste) : Doina...

SILE (zguduindu-l pe Soldat) : Ce se poate face, cum se poate opri ? !

SOLDATUL : Mai sînt optzeci de secunde, n-am cum s-ajung !... N-am cum...

DRAGNEA (livid) : Nici nu știu cînd a plecat, nici nu știu cînd a plecat...

SOLDATUL : Tovarășe căpitan, eu...

GELU (deodată, trecînd printre ei ca glonțul) : Sînteți inconștienți ! Mai stați de vorbă !...

TONI (primul care-l pricepe) : Geluuuu !...

(Gelu nu-i dă nici o atenție, cu un gest spectaculos sare-n prăpastie.)

SOLDATUL (se repede lingă TONI) : Așa, poate c-ajunge, poate c-ajunge... Dar sînt două contacte, două... (Strigînd) Sînt două contacte !...

TONI : Lasă-l că-l derutezi, nu-l vezi cum aleargă !...

SILE, DRAGNEA și MARIN (Venind lingă ei, la marginea prăpastiei) : Ce face, ajunge ?...

TONI : S-a rostogolit. Acuma nu-l mai văd !...

(O explozie scurtă îi retează vorbele.)

SOLDATUL (ducînd mîinile la urechi) : Mamă !... Acum !... Acum !... (Întrebător, uimit.) Acum ?...

DRAGNEA (tipînd) : Ce s-a-ntîmplat, spune odată !

SOLDATUL : Păi... Păi nu vedeți ?...

DRAGNEA : Ce să văd ?

SOLDATUL : Explozia. Explozia mare n-a mai avut loc.

TONI (pe vorbele lui, sare-n prăpastie) : Hai, Marine !...

(Sile și Marin sar și dispar.)

SOLDATUL (scuzîndu-se) : Dacă n-a mai avut loc... înseamnă că a rupt... un rînd a rupt.

DRAGNEA : Cum între explozia mică și cea mare...

SOLDATUL : Da !... M-ați priceput. Domnișoara e teafără... Nu vedeți, nu s-a dărîmat nimic...

DRAGNEA : Dar el ?... El e teafăr ?

SOLDATUL (ridică din umeri) : Cîne știe !... Cum o fi smuls ? Dac-a explodat sub el !...

DRAGNEA : Ai dreptate !... Se poate și așa ceva !... (Se repede la aparatul talkie-walkie, dă să-l pornească. Dar, punînd mîna pe el, parcă își amintește de ceva. Rămîne pe gînduri cîntărindu-l în mînă și-l așează înapoi.) Haidem după ei !... (În mers, vorbește, ca și cum și-ar face imputări.) El a făcut gestul ăsta !... Colosal !... Eu eram paralizat, iar el a avut prezența de spirit, și curajul... (În marginea scenei se lovește de cei trei aducîndu-l pe Gelu.) Gelu !... Ce-i cu el ? ! Spuneți-mi !...

SILE (prîvindu-l grav) : Da, trăiește.

DRAGNEA (Soldatului) : Cheamă elicopterul ! (Ajutînd la așezarea lui Gelu.) Dar ce i s-a întîmplat ?...

SILE (ridică din umeri, aplecîndu-se asupra lui) : Încă nu știm dacă e numai piciorul. E ars tot.

GELU : E numai piciorul !... El m-a apărât în rest !...

DRAGNEA : Gelu, De ce-ai făcut asta ? ! De ce ? !...

MARIN (terre à terre) : Asta-i întrebare ? Oricare-ar fi făcut !...

GELU : Era păcat s-o lovească pe ea !... Era păcat !...

TONI (alarmat) : Văd că nu e numai piciorul. Uitați-vă la abdomen... (Se reped, se uită, schimbă priviri.)

GELU : E piciorul. Cu el am călcat cînd am smuls fitilul. De unde să știu că porcăria aia explodează sub mine ? !... (La gesturile și privirile lor îngrozite.) Ei, dac-o fi mai mult !... N-am să caut acuma o pilă, o protecție, ca să mi se facă rana cît mai ușoară !... (TONI încearcă să-l panseze. Soldatul vorbește ceva în aparat.) Ei, ce-ați tăcut toți așa ? ! Căpitane, ești liniștit, ai găsit-o pe Doina ?...

(Dragnea dă încet din cap a negație.)

GELU : Strigați-o : vă va răspunde. Sigur vă va răspunde !... Hai, strigați-o, strigați-o !...

TONI (întîi încet, stingher, apoi mai tare, strigă) : Doinaaa !...

GELU : Strigați-o, strigați-o... (Văzîndu-l pe soldat la aparat.) Nu cu porcăria aia... Strigați-o omeneste, că ea răspunde !...

SILE : Stai liniștit. Pierzi sînge !...

GELU : Pe ea să n-o pierdeți !... Ea... nu e numai ea. Ea... Ehe !... Strigați-o !... Pe ea s-aveți grijă să n-o pierdeți niciodată !

TOȚI (împreună cu ecoul) : Doinaaa !...

GELU : Răspunde ! Nu-i așa că răspunde !... Eu o aud. Eu o aud cum răspunde !...

(Pe tăcerea tuturor, ecoul se aude prelung : Doinaaa !